



# Jaarverslag 2023

November 2023  
Liesbeth van den Berg-Hardenbol  
Voorzitter college van bestuur

## Inhoudsopgave

<b>Voorwoord</b> .....	<b>3</b>
<b>1.1 Profiel</b> .....	<b>4</b>
<b>1.2 Organisatie</b> .....	<b>5</b>
<b>1.3 Juridische structuur</b> .....	<b>6</b>
<b>1.4 Dialoog en samenwerking</b> .....	<b>6</b>
<b>2.1 Onderwijs &amp; kwaliteit</b> .....	<b>7</b>
<b>2.2 Personeel &amp; professionalisering</b> .....	<b>16</b>
<b>2.3 Huisvesting &amp; facilitair</b> .....	<b>20</b>
<b>2.4 Financieel beleid</b> .....	<b>21</b>
2.4.1 Staat van baten en lasten over 2023 .....	22
2.4.2 De financiële positie.....	25
2.4.3 Kengetallen per balansdatum .....	26
2.4.4 Reserves en voorzieningen .....	28
2.4.5. Begroting 2024.....	29
2.4.6 Treasury.....	31
2.4.7 Nationaal programma onderwijs.....	32
<b>2.5 Risico's en risicobeheersing</b> .....	<b>33</b>
2.5.1 Nationaal programma onderwijs.....	34
2.5.3 Risicoanalyse.....	34
<b>3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief</b> .....	<b>38</b>
<b>3.2 Staat van baten en lasten</b> .....	<b>39</b>
<b>3.3 Balans</b> .....	<b>40</b>
<b>3.4 Kengetallen</b> .....	<b>41</b>
<b>4.1 Algemeen</b> .....	<b>43</b>
<b>4.2 Samenstelling en beloning rvt</b> .....	<b>43</b>
<b>4.3 Werkzaamheden in 2023</b> .....	<b>44</b>
4.3.1 Financiële commissie.....	45
<b>4.4 Evaluatie van het functioneren van de rvt</b> .....	<b>46</b>
<b>4.5 Tot slot</b> .....	<b>46</b>
<b>5.1 Jaarrekening</b> .....	<b>47</b>



## Voorwoord

SKOBOS biedt u hierbij het jaarverslag 2023 aan, met als onderdelen het bestuursverslag en het rapport inzake de jaarrekening 2023. De jaarrekening 2023 bestaat uit de balans per 31 december 2023 en een exploitatierekening over de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 en de toelichting erop.

Het bestuursverslag is in grote lijnen afgestemd op het format bestuursverslag van de PO-raad 2021. Het verslag van de raad van toezicht is integraal opgenomen in hoofdstuk vier.

SKOBOS kijkt met grote tevredenheid terug op 2023. In dit jaar hebben we hard gewerkt aan het nieuwe strategisch beleid 2023-2027 dat richting en ruimte geeft aan alle kindcentra en medewerkers van SKOBOS.

In 2023 hebben we het jubileum van 25 jaar SKOBOS afgesloten met een SKOBOS-festival voor alle medewerkers en zijn ook externe partners uitgenodigd om het glas te heffen op deze mijlpaal. Met alle kinderen hebben we een feestelijke dag doorgebracht met een schoolreis naar Duinoord.

Ik dank iedereen voor de geweldige en inspirerende bijdragen die geleverd zijn en voor de loyaliteit, kritische kanttekeningen én waardering die voortdurend getoond zijn. Ik nodig u van harte uit om op het jaarverslag te reageren en de dialoog aan te gaan.

Oirschot, juni 2024

Liesbeth van den Berg-Hardenbol  
Voorzitter college van bestuur SKOBOS



## 1.1 Profiel

### Missie & visie

SKOBOS zet met inspirerend onderwijs kinderen in beweging om zich optimaal te ontwikkelen tot zelfbewuste en betrokken mensen, zodat zij een betekenisvolle bijdrage kunnen leveren aan de dynamische samenleving.

De daaraan gekoppelde visie is:

Binnen onze kindcentra geven wij kinderen van 0 tot 13 jaar een stevige basis van kennis en vaardigheden in een uitdagende speelleeromgeving. We gaan uit van wat kinderen nodig hebben, zodat zij zich zo thuisnabij, zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen met oog voor de wereld om hen heen. Met een breed aanbod bieden we kinderen maximale kansen om van en met elkaar te leren op basis van hun talenten en interesses. We stimuleren hun nieuwsgierige, onderzoekende houding en we leren ze te worden wie ze zijn. Onze gemotiveerde medewerkers zijn samen verantwoordelijk voor goed onderwijs en opvang. Hun talenten en expertises zetten we in vanuit hun intrinsieke motivatie. Met elkaar, met kinderen en hun ouders en met externe partners leren, ontwikkelen en werken we samen in en rond onze kindcentra.

Onze kernwaarden zijn onderling verbonden en vormen de krachten waaruit we operationeel uitwerking geven aan bovenstaande missie en visie:

Open-minded: met een open blik kijken naar de wereld om ons heen, met de wil hem te begrijpen.

Verbonden: proactief de relatie aangaan en onderhouden.

Verantwoordelijk: we maken bewuste keuzes, waarbij we steeds de dialoog aangaan over waarom we doen, wat we doen.

Onze pay-off is: Grensverleggend groeien.

### Kernactiviteiten

SKOBOS is in eerste instantie faciliterend voor de kindcentra als het gaat om algemeen personeels- en financieel beleid. Op het gebied van huisvesting maakt SKOBOS het meerjarenonderhoudsplan en zorgt voor de uitvoering van groot onderhoud. SKOBOS is daarnaast begeleider en monitor van de ontwikkelingen op de vijf kindcentra op basis van het strategisch beleid en de hieraan gekoppelde individuele schoolplannen.

### Strategisch beleidsplan

Binnen SKOBOS werken we met een vierjaren strategisch beleidsplan 2023-2027. SKOBOS vertaalt dit jaarlijks in een jaarplan met concrete doelen. Het volledige strategische beleid is vindbaar op de website van SKOBOS. Scholen hebben in 2023 hun schoolplan opgesteld met doelen, afgeleid en vertaald uit de hoofddoelen van het strategisch beleid. Zij actualiseren dit door jaarlijks een jaarplan te maken, waarin ze terugblikken en vooruitkijken op hun schoolplan.

### Toegankelijkheid & toelating

SKOBOS heeft een open toegankelijkheidsbeleid. In 2022 heeft de GMR het beleid vastgesteld. Via de [website](#) kunnen ouders informatie vinden over hoe zij kinderen kunnen aanmelden. Op geen van de scholen van SKOBOS is er sprake van een wachtlijst. Daarnaast is op alle scholen in 2023 de vrijwillige ouderbijdrage afgeschaft. Kansengelijkheid en gratis toegang tot onderwijs vinden wij een vanzelfsprekendheid.



## 1.2 Organisatie

### Contactgegevens

- SKOBOS
- Bestuursnummer: 40982
- Adres: Van Tuldenstraat 2a, 5688 DB, Oirschot1
- Telefoonnummer: 0499550517
- E-mail: [info@skobos.nl](mailto:info@skobos.nl)
- Website: [www.skobos.nl](http://www.skobos.nl)

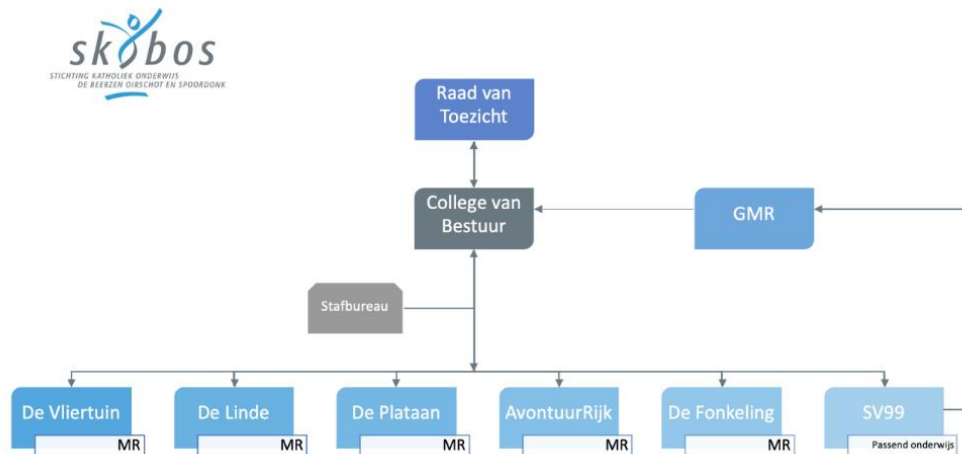
### Bestuur

- Liesbeth van den Berg-Hardenbol
- Functie: voorzitter college van bestuur
- Nevenfuncties 2023: gastdocent OMJS, docent Fontys PMK en Bestuurder SV PO de Kempen, Panellid NVAO, Voorzitter watersportvereniging de Pettelaer.
- Telefoonnummer: 0499 – 55 05 17

### Overzicht scholen (deze liggen allemaal in de gemeente Oirschot)

- [Kindcentrum de Plataan](#)
- [Kindcentrum de Linde](#)
- [Kindcentrum de Vliertuin](#)
- [Speelleerplein de Fonkeling](#)
- [Dalton Kindcentrum AvontuurRijk](#)

### Organisatiestructuur



### De (gemeenschappelijke) medezeggenschap

De scholen hebben ieder een eigen medezeggenschapsraad (MR), waarin ouders en leerkrachten vertegenwoordigd zijn. Naast die medezeggenschapsraden is er ook een bovenschoolse raad die de belangenorganisatie breed behartigt: de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Elke raad heeft een statuut en reglement. De GMR publiceert zijn agenda, notulen en jaarverslag op de website van SKOBOS. De MR publiceert op de website van de school.



## 1.3 Juridische structuur

### Governance

De rechtspersoonlijkheid van SKOBOS is een stichtingsvorm. De stichting is opgericht op 08-12-1997 en is ontstaan uit een fusie tussen het bestuur van de Stichting Katholiek Onderwijs Oirschot en het bestuur van de Stichting Katholiek Onderwijs Oost-, West- en Middelbeers. De stichting wordt geleid door een college van bestuur (CvB), die over zijn handelen en het bereiken van de doelen van de organisatie verantwoording aflegt aan de raad van toezicht (RvT). De raad van toezicht werkt in dit kader conform een door hem vastgesteld toezichtkader. De raad van toezicht houdt conform de statuten, de formele verantwoordelijkheid van goedkeuring van de begroting, het (financieel) jaarverslag en het strategisch beleidsplan. Het college van bestuur wordt ondersteund door een managementassistente en een communicatieadviseur. In 2023 is de staf uitgebreid met een HR-adviseur. Het college van bestuur werkt daarnaast nauw samen met de directeuren van de vijf scholen o.a. door een tweewekelijks directeurenoverleg. Het college van bestuur conformeert zich aan de code "Goed Bestuur" zoals door de PO-raad geformuleerd.

### Functiescheiding

De Code Goed Bestuur (1-1-2021) benadrukt de verplichte scheiding van de functies van bestuur en intern toezicht binnen organisaties voor primair onderwijs. Binnen SKOBOS werken we met functionele scheiding (two-tier). Het managementstatuut is vindbaar op onze website.

## 1.4 Dialoog en samenwerking

### Belanghebbenden

Organisatie of groep	Beknorte omschrijving van de samenwerking of dialoog.
VO-scholen	Kempenhorst College Oirschot en Heerbeek College Best. Zorgvuldige doorstroom naar voortgezet onderwijs.
<u>Pabo Kempel</u> en andere opleidingen.	Stagiairs zijn welkom en worden beschouwd als teamlid; samen opleiden binnen samenwerkingsafspraken.
<u>Gemeente Oirschot</u>	Samenwerking op het gebied van huisvesting en jeugdzorg.
<u>Leve het onderwijs</u>	Beweging van gelijkgestemde schoolbestuurders die geloven in een nieuwe manier van besturen.

### Samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverband	Beknorte omschrijving van de vorm van de dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin.
<u>PO-besturen SWV</u>	KempenKind, SKOzoK, RBOB De Kempen, De Meent en Veldvest; samen vormgeven aan passend onderwijs.
(S)BO- besturen	Zuiderbos, Aloysiusstichting, Kempenhaeghe/Berkenschutse, Speciaal Onderwijs & Expertise Centrum en onderwijscentrum Leijpark



## 2.1 Onderwijs & kwaliteit

### Onderwijskwaliteit

Wij onderscheiden vier gebieden:

- Hoe definieert SKOBOS onderwijskwaliteit?
- Op welke manier heeft SKOBOS zicht op onderwijskwaliteit?
- Op welke manier werkt SKOBOS aan onderwijskwaliteit?
- Hoe verantwoordt SKOBOS zich over de onderwijskwaliteit?

De antwoorden op deze vier gebieden zijn zichtbaar in onderstaand figuur en zijn uitgewerkt in een beleidsdocument. De hieraan gekoppelde doelen worden actief gemonitord via de SKOBOS kwaliteitsmonitor.



### Doelen en resultaten

**In het SKOBOS strategische beleid 2023-2027 zijn vijf onderwijskundige ambities geformuleerd.** In het SKOBOS jaarplan 2023 zijn voor de vijf onderwijskundige en zeven kwaliteitsambities concrete doelen gesteld. Deze doelen worden via voortgangsrapportages besproken in de raad van toezicht, de GMR en het directieberaad.

In paars zijn de resultaten in 2023 erbij gezet.

- **Eigen regie kinderen**  
Kinderen hebben invloed op de realisatie van goed onderwijs en opvang. **Elke kindcentrum heeft gekozen voor een kindportfolio.**
- **Passend onderwijs**  
De vijf kindcentra organiseren het onderwijs op andere, flexibele manieren zodat het beter aansluit bij de onderwijsbehoeften van kinderen. **Elke kindcentrum heeft de ambities van passend onderwijs vertaald in zijn schoolplan van augustus 2023. Het werken aan de**



gezamenlijke mindset over goed passend onderwijs wordt meegenomen naar 2024. Nieuwkomersklas heeft heel 2023 gedraaid op locatie de Linde. Verwijzing naar SBO was 1,36% (gemiddelde samenwerkingsverband 1,63%) en naar het SO 0,08% (gemiddelde samenwerkingsverband 0,67%).

- **Dynamische samenleving**  
SKOBOS staat proactief in verbinding met haar omgeving. SKOBOS heeft het sportakkoord ondertekend en een bovenschoolse projectgroep PO-VO ingericht. In het kader van kansengelijkheid vragen alle kindcentra geen ouderbijdrage meer.
- **Basisvaardigheden**  
Kinderen bereiken de basisvaardigheden op taal, rekenen/wiskunde, burgerschap en digitale vaardigheden. Er is een SKOBOS-toetsvisie ontwikkeld en vastgesteld. In het najaar zijn de projectgroepen digitale vaardigheden en toetsing gestart,
- **Rijke leeromgeving**  
We bieden kinderen een uitdagende speelleeromgeving die talentontwikkeling stimuleert en in verbinding staat met de leefomgeving. Aangeschafte digiborden zijn vrijdbaar om speelleeromgeving flexibeler te kunnen inrichten. Scholen hebben dit ontwerp specifiek uitgewerkt in hun schoolplan.

Naast de onderwijskundige, zijn er zeven ambities geformuleerd voor **kwaliteit en ontwikkeling**:

- **Leerlingadministratie en leerlingvolgysteem**  
SKOBOS werkt met een toekomstbestendig leerlingadministratie- en leerlingvolgysteem. De projectgroep heeft de overgang van ESIS naar ParnasSys voorbereid. Zij dachten na over de trainingen die we moesten inkopen en wanneer we die moesten plannen. Daarnaast is er inhoudelijk nagedacht over de bestuursstandaard ParnasSys. Die is in 2023 vastgesteld, maar die zal zich ook in 2024 nog ontwikkelen op basis van opgedane ervaringen.
- **Organisatiestructuur**  
De positie van SV99 is helder binnen de organisatiestructuur en draagt bij aan het realiseren van de ambities passend onderwijs. De coördinator is regelmatig aanwezig tijdens het directeurenoverleg. SV99 is vanaf 2023 meegenomen in de cyclus schoolontwikkelgesprekken en heeft een kwaliteitsmonitor.
- **Financiën**  
SKOBOS blijft financieel gezond.  
In de goedgekeurd begroting is de inzet van de NPO bestemmingsreserve zichtbaar. Het is niet gelukt om de negatieve begroting te realiseren. In de financiële paragraaf 2.4.3 gaan we hier dieper op in. De liquiditeitspositie van SKOBOS is uitstekend en ook de komende jaren zijn geen liquiditeitsproblemen te verwachten. De solvabiliteit is veel hoger dan de normwaarde die de inspectie hanteert in het toetsingskader.
- **Kwaliteitsmonitor**  
Het SKOBOS-kwaliteitsteam initieert, borgt en evalueert kwaliteitsdenken.  
De projectgroep kwaliteit heeft het beleid rond tevredenheidspeilingen van SKOBOS uitgewerkt en vastgesteld. Een vervolgambitie ligt in het vormgeven van de overgang van projectgroep kwaliteit naar een kwaliteitsteam. De SKOBOS-kwaliteitsmonitor wordt actief gebruikt bij de schoolontwikkelgesprekken en is regelmatig gespreksonderwerp in de GMR en bij de raad van toezicht. Het is een document dat jaarlijks bijgesteld wordt, waarbij de veranderingen in het onderzoekskader van de inspectie worden meegenomen.
- **Huisvesting**  
Elk gebouw is verduurzaamd en heeft een realistische indeling die past bij de onderwijskundige visie.  
Het MJOP is uitgevoerd volgens plan. In september 2021 heeft de raad van de gemeente Oirschot ingestemd met het realiseren van een kindcentrum op locatie De Klep in 2025. Het



ontwerpproces is in 2023 voortvarend gestart. Het schema beoogt de opening in augustus 2025. Voor het delen van de huisvesting in Oostelbeers met kindcentrum de Beuk is een onderzoek gestart door een onafhankelijk bureau en dat heeft in december een advies uitgebracht. Op zowel AvontuurRijk als de Fonkeling is Ledverlichting gerealiseerd.

- **Communicatie en ouderbetrokkenheid**  
Hoge tevredenheid in- en extern over de communicatie van SKOBOS en de kindcentra. Het communicatieplan is nog niet volledig geactualiseerd. De geplande evaluatie van Social Schools wordt begin 2024 uitgevoerd.
- **Visie zichtbaar maken**  
Visiegestuurd handelen is zichtbaar op alle kindcentra. Alle kindcentra hebben hun visie herijkt bij het maken van hun schoolplan. Op twee kindcentra zie je ook een nieuwe visualisatie van deze herijkte visie.

## Opbrengsten

Vier van de vijf scholen hebben boven de norm gescoord bij de eindtoets groep 8. De Fonkeling zat 0,8 onder de ondergrens van 535.3. De beschikbare onderwijsresultaten per school zijn ook terug te vinden via [scholenopdekaart.nl](https://www.scholenopdekaart.nl). Daarnaast brengen we de vaardigheidsgroei in beeld voor in elk geval rekenen, spelling en begrijpend lezen bij de andere groepen. Binnen deze vaardigheidsgroev vergelijking zijn binnen de scholen nog ambities te stellen, omdat niet overal die groei gerealiseerd is als van voor COVID. Dit komt overeen met het landelijke beeld van leervertragingen. De scholen maken een opbrengstrapportage en bespreken dit twee keer per jaar met het team en het college van bestuur.

## Onderwijsachterstanden

Met betrekking tot de eindtoets scores alle scholen op of boven de signaleringswaarde van de inspectie voor het fundamentele niveau 1F.

Kindcentrum de Plataan, Dalton Kindcentrum AvontuurRijk en Speelleerplein de Fonkeling scoren daarnaast ook boven gemiddelde van scholen met een vergelijkbare schoolweging.

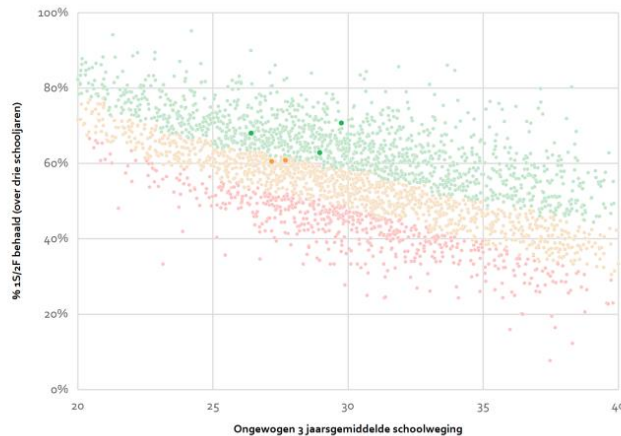
Kindcentrum de Vliertuin en Kindcentrum de Linde scoren onder gemiddelde van scholen met een vergelijkbare weging.



(Bron: rapportage venster po resultaten eindtoets bestuur 2022-2023).



Met betrekking tot de eindtoets scoren alle scholen op of boven de signaleringswaarde van de inspectie voor het streefniveau 1s/2F.



(Bron: rapportage venster po resultaten eindtoets bestuur 2022-2023).

Kindcentrum de Plataan, Dalton Kindcentrum AvontuurRijk en Kindcentrum de Vliertuin scoren daarnaast ook nog boven het gemiddelde van scholen met een vergelijkbare weging op streefniveau (1S en 2F) voor taal en rekenen. De Fonkeling en de Linde scoren onder het gemiddelde van scholen met een vergelijkbare weging.

(Bron: rapportage venster po resultaten eindtoets bestuur 2022-2023).

### **Nationaal Programma Onderwijs**

Elke school heeft met instemming van de MR een plan gemaakt om met leervertragingen aan de slag te gaan.

#### **Verkorte weergave plannen NPO 2023-2024**

SKOBOS: Alle scholen zetten in op extra personeel (o.a. vakleerkrachten) (Categorie E). De nog niet helemaal besteedde NPO-gelden worden ingezet op het vervolg van de plannen in 2022-2023.

AvontuurRijk: Inzet leraarondersteuner en programmeerlessen.

(Categorie B, E en F)

De Plataan: Sociaal emotioneel leren, executieve functies, technisch lezen en woordenschat. NT2-woordenschat (Categorie A, B, C, D, E en F)

De Fonkeling: Kwaliteit instructies, extra leermiddelen en sociaal-emotionele ontwikkeling.

(Categorie B, C, D, E en F)

De Linde: Extra leermiddelen, executieve functies, verbeteren didactiek en sociaal-emotionele ontwikkeling.

(Categorie B, C, D, E en F)

De Vliertuin: Bouw, Sociaal- emotionele ontwikkeling, begrijpend lezen en executieve functies.

(Categorie B, C, D, E en F)

De categorieën verwijzen naar de interventies van de [menukaart npo](#).

**De resultaten vanuit de NPO-plannen zijn als volgt:**



De inzet van de ICT-coach heeft geleid tot een grotere bewustwording op alle scholen dat digitale vaardigheden meer is dan alleen programmeren. Kinderen hebben in een aantal gevallen in hun kindportfolio bewijzen van hun leerwinst opgenomen. In schooljaar 2023-2024 krijgt dit een vervolg in een bovenschoolse projectgroep digitale vaardigheden.

De inzet van extra personeel door vakleerkrachten is vervolgd. Soms is de extra inzet van leerkrachten onder druk komen te staan door ziekte. Zij werden dan ingezet om de vervanging te doen. De geplande scholingen zijn op de scholen uitgevoerd.

We doen mee aan het nationaal cohort onderwijs onderzoek en hebben in 2023 twee leergroeirapportages gehad. Scholen analyseren de resultaten van taal en rekenen en bespreken die met het team en met het college van bestuur. Wanneer we kijken naar eindopbrengsten van de scholen in 2023 dan scoort één school net onder het landelijk gemiddelde van dat jaar. Op de vorige bladzijde zien we het driejaarsgemiddelde en daar zijn alle scholen groen of net oranje in de puntenwolk.

### **Internationalisering**

Engels bieden we op alle scholen aan in de groepen 1 t/m 8. We hebben geen expliciet beleid op het gebied van internationalisering. Impliciet zorgen de SKOBOS-leerlijnen voor ontwikkeling hierop bij zowel leerlingen als leerkrachten. We hebben kennisgenomen van het visiedocument Internationalisering scholen in de brainportregio. De bestuurder van SKOBOS neemt deel aan het bestuurlijk overleg met betrekking tot Brainport. In 2023 zijn twee leerkrachten van de Vliertuin op studiereis gegaan naar Italië binnen de organisatie en doelen van Brainport.

### **Inspectie**

Er hebben geen onderzoeken plaatsgevonden in 2023.



## Passend onderwijs

Binnen Samenwerkingsverband de Kempen (SWV PO De Kempen) verantwoorden wij middels een afgesproken format de middelen vanuit de lumpsum en de middelen vanuit het samenwerkingsverband, gekoppeld aan de vastgestelde doelen. De doelen zijn geformuleerd vanuit de analyse basisondersteuning vanuit de diverse scholen in onze gemeente. De hieruit voortkomende aandachtspunten vertalen we bovenschools in een plan van aanpak.

Het verantwoordingsproces ziet er als volgt uit:

1. De aangesloten besturen verantwoorden op basis van het door het dagelijks bestuur vastgestelde format verantwoording 2022-2023 de door hen van SWV PO De Kempen ontvangen middelen uiterlijk 12 oktober 2023 (de donderdag voor de herfstvakantie).
2. De directeur bereidt samen met de schakelfunctionarissen de "dag van de verantwoording" voor, die dit jaar gehouden werd op donderdag 7 december 2023 van 8.45 – 16.00 uur.
3. Doel van de "dag van de verantwoording" is leren van, met en aan elkaar door middel van toelichting, vraag en antwoord en dialoog naar aanleiding van de ingediende verantwoordingen en beantwoording van de volgende twee vragen:
  - Wat neem je mee van deze verantwoordingen voor je eigen schoolorganisatie?
  - Wat wil je op basis van deze verantwoordingen inbrengen voor de agendasetting van SWV PO De Kempen voor de komende periode?

De verantwoording binnen het format kent de volgende hoofdstukken:

- a. Algemeen;
- b. Realisatie kerndoelen
- c. Inzet ontvangen middelen passend onderwijs;
- d. Ondertekening

De belangrijkste conclusie is dat binnen hoofdstuk b "Realisatie van de kerndoelen" alle kerndoelen grotendeels behaald zijn.

Kerndoel 1: Goed onderwijs voor alle leerlingen wordt behaald doordat wij voldoen aan de basiskwaliteit en alle scholen voldoen aan de basisondersteuning van het samenwerkingsverband.

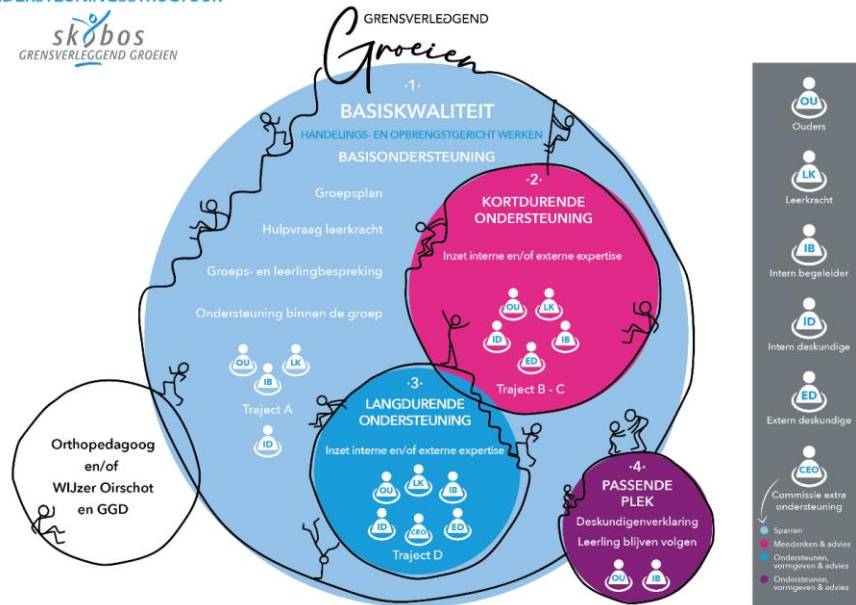
Kerndoel 2: Het doeltreffend en doelmatig arrangeren van de extra ondersteuning die nodig is boven de basisondersteuning op individueel, groepsniveau, leerkrachtniveau en bestuursniveau geeft een grote tevredenheid over de bereikte resultaten. Het aantal individuele traject groeit na de coronaperiode en we sturen op meer inzetten op groeps- en schooltrajecten.

Kerndoel 3: Er is een dekkend netwerk, er wordt voor alle leerlingen zo thuisnabij mogelijk een passende onderwijsplek geboden. Dit is voor alle leerlingen gelukt.

Kerndoel 4: Er wordt samengewerkt en afgestemd met andere sectoren zoals de jeugdhulp en de voorscholen. Hier is nog meer ontwikkeling mogelijk. De samenwerking met jeugdhulp, bijvoorbeeld door inzet preventieduo's, kent successen, maar heeft ook nog veel uitdagingen. Denk hierbij aan meer en regelmatig afstemmen en evalueren met de school en wederzijdse verwachtingen uitspreken.

Kerndoel 5: Financiële verantwoording. Alle ontvangen middelen passend onderwijs zijn uitgegeven. De grootste kosten zitten in de loonkosten van interne en externe specialisten. Vanuit de lumpsum zet SKOBOS nog extra middelen in om alle doelen te realiseren.





Binnen SKOBOS hebben we gewerkt aan kortere lijntjes en meer regie op schoolniveau. Dit resulteert in doorgaan met de vastgestelde A-B-C-D trajecten. Hierbinnen valt ook de bovenschoolse Plusklas, waar kinderen via een arrangement toegang tot kunnen krijgen.

In augustus 2023 zijn we gestart met ParnasSys als leerlingvolgssysteem en hebben we hiervoor ook de module OPP bestuursbreed aangeschaft. We merken dat het nodig is om de definitie OPP binnen bovengenoemde ondersteuningsstructuur te herijken. Hiervoor is een plan gemaakt en in juni 2024 treedt dit in werking.

Binnen passend onderwijs streven wij naar een aantal verwijzingen SO en SBO dat gelijk of kleiner is dan het gemiddeld aantal verwijzingen in het samenwerkingsverband PO de Kempen. Voor SBO was dat voor SKOBOS 1,36%, het gemiddelde van het samenwerkingsverband was 1,63%. Dit doel is dus behaald. Het aantal verwijzingen naar het SO was 0,08%, het gemiddelde van het samenwerkingsverband was 0,67%. Ook hier hebben we ons doel behaald.

In 2023 was de leerlingentelling voor de tweede keer op 1 februari. Het aantal was 1251 leerlingen. Het vergelijk met het marktaandeel ten opzichte van 2022 is licht gestegen van 82,7% naar 84,1%.

### Contractactiviteiten en derde geldstroomactiviteiten

SKOBOS verzorgt uitsluitend basisonderwijs aan haar leerlingen, er is geen sprake van contractactiviteiten of derde geldstroomactiviteiten. Alle inkomsten zijn gerelateerd aan het basisonderwijs.

### Sociale veiligheid

Elk kindcentrum heeft een sociaal veiligheidsplan dat we jaarlijks actualiseren en op de website publiceren. De inhoud van dit plan is conform een basisindeling, die voor alle SKOBOS-scholen gelijk is. De uitwerking is locatie specifiek. In dit plan staan de visie, doelen en uitgangspunten. Hoe zaken gecoördineerd en georganiseerd zijn, maar ook de concrete uitwerking wat te doen bij grensoverschrijdend gedrag of een crisis. Sociale veiligheid is ook opgenomen in de

kwaliteitsmonitor met verschillende indicatoren. Een voorbeeld is de rapportage vanuit het instrument sociale veiligheid en het registreren van het aantal meldingen en klachten.

### Klachtenbehandeling

Thema's klachten	2023
Informele klacht binnen SKOBOS (casussen externe vertrouwenspersoon)	2
Formele klacht binnen SKOBOS	1
Formele klacht naar landelijke klachtencommissie	0

Binnen SKOBOS hebben we een klachtenregeling en een klokkenluidersregeling, die te vinden zijn op de website. Ook de interne en externe vertrouwenscontactpersonen zijn vindbaar op onze website. Daarnaast is er een interne gedrags- en integriteitscode voor medewerkers van SKOBOS.

Om bovenstaande regelingen en de wijzigingen hierin goed te communiceren, is in 2022 een ondersteunende visual gemaakt.



## Gedrag- en integriteitscode

\*1

Regels die betrekking hebben op het gedrag van medewerkers, college van bestuur en raad van toezicht op de omgangswomen en de cultuur bij SKOBOS.

Gedrag- en integriteitscode SKOBOS

\*1

\*2

## Klacht of casus

Procedure voor ouders en medewerkers voor het bespreken, indienen en behandelen van een klacht of casus.

Klachtenregeling

Geschillencommissies  
Bijzonder Onderwijs

## Onacceptabel gedrag

Procedure voor medewerkers, college van bestuur en raad van toezicht bij het vermoeden van een misstand bij SKOBOS.

Gedrag- en integriteitscode SKOBOS

Misstand of inbreuk op Unierecht

Klachtenregeling

Intern:  
• Vertrouwenspersoon integriteit  
• Bevoegd gezag / Raad van toezicht

Extern:  
Het huis voor klokkenluiders

## Vertrouwenspersonen

Voor informatie, advies en ondersteuning

- \*1 Interne vertrouwenspersoon
- \*2 Externe vertrouwenspersoon

Voor actuele informatie kijk op: [www.skobos.nl/ouders/klachtenregeling](http://www.skobos.nl/ouders/klachtenregeling)

## 2.2 Personeel & professionalisering

### Doelen en resultaten

De gesprekkencyclus van SKOBOS is de basis van de ontwikkeling van onze medewerkers. Ontwikkel- en voortgangsgesprekken geven medewerker en leidinggevende zicht op wat nodig is om adequaat te kunnen functioneren. We kiezen al een aantal jaar voor een collectieve scholing voor medewerkers, middels een SKOBOS-studiedag in oktober. SKOBOS heeft een SKOBOS Academie om scholing laagdrempelig, lokaal en goedkoper aan te kunnen bieden, dan wanneer scholen dit individueel moeten regelen. Bij het aanbod van de SKOBOS Academie kijken we naar de relatie met de strategische doelen van SKOBOS, van het samenwerkingsverband in het kader van passend onderwijs en naar de collectieve wensen die de scholen aangeven. Dit jaar hebben medewerkers opnieuw kunnen inschrijven op aanbod van de KempenKind Academie. Door wederzijds de Academies voor elkaar open te stellen, willen we een groter aanbod creëren waar medewerkers uit kunnen kiezen. De SKOBOS Academie functioneert naar grote tevredenheid blijkt middels de enquêteformulieren die ingevuld worden na elke training of workshop.

In schooljaar 2023-2024 is binnen de SKOBOS Academie het volgende aanbod gepland:

#### Scholing in kader passend onderwijs:

A1 Kijken naar vaardigheidsgroei

A2 Kijken naar onderwijskwaliteit

A3 Rekenvaardigheden: krachtige rekendidactiek

A4 Techniek in het kindcentrum, praktische workshops voor medewerkers

#### Scholing in het kader van persoonlijke competentieontwikkeling:

B1 Introductie nieuwe medewerkers

B2 Startersbijeenkomsten

B3 Persoonlijk leiderschap

#### Scholing op basis van ontwikkelingen strategisch beleid:

C1 Hoe maak ik mijn ontwikkeling zichtbaar? - door Clasiën Groenland

C2 Werkgeluk

C3 Chat GPT, wat is het en hoe ga je ermee om?

Van de tien scholingen binnen de SKOBOS Academie worden er vijf door deskundigen vanuit SKOBOS zelf gegeven. Er zijn ruim 110 inschrijvingen voor deelname aan cursussen. Het is een mooie ontwikkeling dat we steeds beter zicht hebben op de interne deskundigheid en dat we die ook benutten. Scholen organiseren zelf collectieve studiedagen, die gebaseerd zijn op de schoolontwikkeling vanuit hun schoolplan en jaarplan. Medewerkers leggen verantwoording af over hun individuele scholing binnen de gesprekkencyclus.

De KempenKind Academie heeft een ruim aanbod. Op 26 verschillende cursussen is door zeventig SKOBOS-medewerkers ingeschreven.

SKOBOS heeft een ziekteverzuimpercentage van 1,84% gerealiseerd, dit is lager dan 2022 toen er 2,76% werd gerealiseerd. Het verzuimpercentage ligt ruim onder het landelijk gemiddelde van het onderwijs.



## Ontwikkelingen

In het strategische SKOBOS beleid 2023-2027 zijn er vier ambities op het gebied van personeelsbeleid geformuleerd, in paars de realisatie van 2023:

- **Competenties en vaardigheden/Gesprekkencyclus**  
Medewerkers beschikken over passende (digitale) vaardigheden, werken in gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een groep kinderen en maken gebruik van elkaars expertise. De projectgroep heeft een vragenlijst digitale vaardigheden ontwikkeld die als input dient bij de ontwikkelgesprekken in najaar 2023. Op SKOBOS niveau heeft een analyse plaatsgevonden wat er vanuit de behoefte van medewerkers in de SKOBOS Academie georganiseerd kan worden. Er ligt met name een behoefte op computational thinking. Er zijn trainingen ParnasSys georganiseerd, bovenschools en op schoolniveau.
- **Werving en selectie**  
SKOBOS heeft een actueel personeelsbeleid waarin functiedifferentiatie is opgenomen en dat passend is bij het anders organiseren van onderwijs. In 2023 is SKOBOS toegetreden tot het partnerschap samen opleiden van hogeschool de Kempel. Daarnaast is er ook een nieuw beleid voor stagiairs gemaakt waarbij er sprake kan zijn van een stagevergoeding en heeft SKOBOS voor elke stagiair een VOG verplicht vanaf augustus 2023. Daarnaast is er door het staffbureau een optimalisatie van het personeelsadministratiesysteem AFAS uitgevoerd. Ook is het gelukt om een HR-adviseur te benoemen, waardoor de staf hier nu definitief mee is uitgebreid na een periode met een interim HR-adviseur.
- **Kindcentrumontwikkeling**  
De visie op kindcentrumontwikkeling is herijkt en uitgebreid met samenwerking jeugdhulpverlening. De projectgroep kindcentrumontwikkeling heeft zich gericht op het delen van good practices en intervisie rond kindcentrumontwikkeling. Een mooi voorbeeld is dat de locatiemanager en regiomanager in oktober hebben deelgenomen aan de schoolontwikkelgesprekken. In 2024 gaat deze groep verder als netwerk.
- **Werkgeluk en vitaliteit**  
SKOBOS is een goede werkgever voor haar (aankomende) medewerkers. Ze heeft oog voor werkgeluk en vitaliteit. Binnen de SKOBOS Academie en KempenKind Academie hebben we aanbod m.b.t. werkgeluk en vitaliteit. De term amplitief werken is geïntroduceerd in het geactualiseerde personeelsbeleid.

## Uitkeringen na ontslag

Het personeelsbeleid van SKOBOS is er mede op gericht om te voorkomen dat er uitval onder personeel ontstaat en dat we in het geval van langdurig ziekteverzuim proberen de duur van het verzuim en eventuele uitstroom te beperken. Ook zijn we voortdurend actief bij het monitoren van de omvang van de formatie en werken we met een flexibele schil, zodat we aanpassingen snel en zonder bijkomende kosten kunnen doorvoeren. We voorkomen daarmee dat uitgestroomd personeel een beroep moet doen op sociale voorzieningen. Er zijn in 2023 geen kosten voor uitkeringen na ontslag.

## Aanpak werkdruk

Elke school heeft conform afspraak een plan gemaakt om de werkdrukkiddelen te besteden. De PMR heeft per school instemming gegeven en het document ondertekend.

De werkdrukkiddelen zijn allemaal ingezet voor personeel in 2023-2024:

- Fonkeling: extra leerkrachten in de units;



- De Vliertuin: vakleerkracht bewegingsonderwijs, aanvulling leerkrachten en surveillancekosten tijdens pauzes;
- AvontuurRijk: inzet leraarondersteuner;
- Linde: vakdocent bewegingsonderwijs en onderwijsassistent;
- Plataan: extra leerkracht met als taak bewegingsonderwijs, inzet extra personeel voor ontlasten pauzes en ondersteuning onderbouw door een onderwijsassistent.

Bestedingscategorie	Besteed bedrag	Toelichting
Personeel	330.155	
Materieel	0	
Professionalisering	0	
Overig	0	

### Strategisch personeelsbeleid

Het personeelsbeleid bundelen we in één document "personeelsbeleid 2023 e.v." en publiceren we na goedkeuring door de GMR in Teams Medewerkers. Nieuwe ontwikkelingen bereiden we voor en bespreken we in het directeurenberaad. Feedback en draagvlak zetten we breed uit in de teams. In 2023 is op deze wijze de paragraaf met betrekking tot studenten uitgebreid en zijn de cao wijzigingen doorgevoerd.

Zaken uit het personeelsbeleid kondigen we aan, publiceren we en verduidelijken we in de maandelijkse personeelsbrief van SKOBOS. Medewerkers nemen we op deze manier mee in het proces. Uitgangspunt is dat alle vigerende beleidsstukken in Teams Medewerkers voor alle medewerkers zichtbaar zijn. Zo is ook duidelijk waar wel of geen beleid voor is.

Scholen nemen het SKOBOS-beleid als kader en maken hiervan een schoolspecifieke vertaling op basis van hun eigen schoolontwikkeling, schoolconcept en teamsamenstelling. Dit resulteert onder andere in een werkverdelingsplan op schoolniveau. Binnen het directeurenberaad en de GMR is personeelsbeleid een regelmatig terugkerend agendapunt, zodat er gemonitord en geëvalueerd wordt.

Vanaf januari hebben we een (interim) HR-adviseur in dienst om het strategisch personeelsbeleid verder te ondersteunen. De ambitie Werving en selectie vraagt om meer expertise dan we tot nu toe in huis hadden. Het lerarentekort is inmiddels ook duidelijk voelbaar in Oirschot en we moeten meer actief zoeken naar nieuwe medewerkers, zeker daar waar het gaat om vervangingsvacatures. In december is er een vaste HR-adviseur benoemd.



### **Opleiden in de school**

Het opleiden van nieuwe medewerkers geven we vorm door samen te werken met verschillende ROC's, Pabo de Kempel, Fontys Pabo Eindhoven, Hogeschool Pedagogiek en de Academie voor Muziek Educatie. We vinden het belangrijk een groot aandeel te leveren in het werkplekleren van deze studenten. In het schooljaar 2023-2024 hebben we 19 hbo-studenten en 23 mbo-studenten opgeleid. Binnen het directeurenoverleg heeft één directeur de portefeuille stagiairs. Hij monitort op welke scholen, welke studenten aanwezig zijn en vertegenwoordigt SKOBOS op bijvoorbeeld voorlichtingsdagen van de pabo. Hij is de stichtingsopleider binnen de samenwerking Samen opleiden met de Kempel.

### **Zij-instromers**

Elke jaar streeft SKOBOS naar het faciliteren van minimaal één zij-instromer in het kader van het personeelsbeleid. Het aantal te plaatsen zij-instromers is afhankelijk van de mogelijkheden binnen de begroting, het succesvol afronden van het geschiktheidsonderzoek en de mogelijk te ontvangen subsidie. SKOBOS laat hiermee zien dat zij zelf actief mee wil werken aan de maatschappelijke verantwoordelijkheid om het lerarentekort aan te pakken. Daarnaast zien we dit ook als een goede mogelijkheid om, naast reguliere studenten, zelf goed in beeld te hebben wie onze toekomstige collega's kunnen worden. In 2023 is het niet gelukt een geschikte kandidaat te laten starten in het traject. Voor 2024 is in ieder geval één kandidaat opgegeven voor het geschiktheidsonderzoek.

### **Beleid evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in leidinggevende functies**

SKOBOS stelt zich op het standpunt dat altijd de beste kandidaat voor een specifieke functie benoemd moet worden. SKOBOS houdt daarbij in de gaten wat het effect daarvan is voor de verhouding man-vrouw in de leidinggevende functies. Mocht daar een disbalans in ontstaan, dan worden andere maatregelen overwogen.

Anno 2023 zijn er op drie scholen vrouwelijke directeuren en op twee scholen mannelijke directeuren. De voorzitter college van bestuur is vrouw. SKOBOS staat voor diversiteit binnen haar personeelsgeleding, iedereen is welkom ongeacht cultuur, ras of geloofsovertuiging. SKOBOS streeft, rekening houdend met de wetgeving, naar een evenredige afspiegeling van de maatschappij in al haar geledingen.



## 2.3 Huisvesting & facilitair

### Doelen en resultaten

Binnen de materiële instandhouding zijn scholen zelf verantwoordelijk voor het kleine onderhoud. Bovenschools wordt een percentage afgedragen. Hiervan creëren we voorzieningen voor groot onderhoud. Middels een samenwerking met Born-advies maken we hiervoor een schouw en jaarlijks actualiseren we het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor de begroting in oktober/november. Met Born-advies maken we ook afspraken over de jaarlijkse uitvoering van het bovenschools planmatige onderhoud.

### In 2023

- AvontuurRijk: schilderwerk, ledverlichting en reparatie zonnepanelen;
- De Linde: reinigen buitenkant gebouw;
- De Plataan: reinigen staal van loopbalkons en dakonderhoud;
- Fonkeling: aanbrengen ledverlichting;
- We volgen het MJOP voor de verdere uit te voeren werkzaamheden.

### Ontwikkelingen

In 2023 is vanuit het projectplan een voorstel voor definitief ontwerp gemaakt voor de realisatie van een kindcentrum de Vliertuin op locatie "de Klep". De gemeente is bouwheer van dit project. SKOBOS en Samenwijs zijn vertegenwoordigd in de stuurgroep en projectgroep.

Het realiseren van twee keer in de week bewegingsonderwijs is, voor locaties waar geen gymzaal is, een grote uitdaging in het kader van verlies van effectieve leertijd. Op dit moment hebben alle scholen bewegingsonderwijs in het rooster staan, maar niet alle lessen vinden plaats in een gymzaal. Dit vraagt om een structurele oplossing op de langere termijn. Binnen de gemeente Oirschot is er langzaam bewustwording dat er extra faciliteiten moeten komen.

### Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

Op alle scholen hebben we in de afgelopen jaren zonnepanelen geïnstalleerd.

In 2023 is op twee scholen ledverlichting geïnstalleerd. Alleen bij de Vliertuin nog niet. Dit realiseren we tijdens de nieuwbouw in 2025.



## 2.4 Financieel beleid

### Doelen en resultaten

Het financieel beleid is erop gericht de strategie van SKOBOS op lange termijn en duurzaam te ondersteunen en mogelijk te maken. Ons uitgangspunt is dat het geld de inhoud moet volgen. Het inhoudelijk vertrekpunt is het strategisch beleid en de daaruit voortkomende doelen op het gebied van onderwijs en kwaliteit, personeel, kinderen, samenwerking met externen en de huisvesting.

Belangrijk doel is de continuïteit van de onderwijsactiviteiten te waarborgen door een evenwichtig beleid gericht op a) een sterke vermogenspositie en b) een sterke liquiditeitspositie en binnen deze twee kaders de beschikbare bekostiging van OCW en andere overheidsbijdragen maximaal aan te wenden voor (investeringen in) het onderwijs. Dit maken we inzichtelijk in het meerjarenplan 2023-2027, de begroting 2024 en het jaarverslag 2023.

Binnen SKOBOS werken we met een planning- en controlcyclus waarin we de kwartaalcijfers toetsen aan de begroting en we tevens een prognose maken voor de resterende periode van het jaar. Het college van bestuur en de controller bespreken deze ontwikkelingen met de respectievelijke schooldirecties. De begroting is taakstellend voor de schooldirecties. Jaarlijks stellen we een begroting en meerjarenbegroting op. Basis voor de (meerjaren)begroting zijn de verwachtingen over de ontwikkeling van het aantal leerlingen, omdat hiermee het budget bepaald wordt. We gaan uit van opgestelde prognoses, maar wijken af als daar gezien plaatselijke omstandigheden aanleiding voor is. Onderdeel van de meerjarenbegroting zijn de investeringen opgenomen in de investeringsbegroting en verwachte onderhoudsuitgaven conform de meerjarenonderhoudsbegroting.

De kwartaalcijfers rapporteren we ook aan en bespreken we met de raad van toezicht. De raad van toezicht keurt statutair de begroting (inclusief de investeringsbegroting), het meerjarenplan en de jaarrekening goed.

In 2020 heeft SKOBOS nieuwe criteria geformuleerd voor haar financieel beleid. Hierbij zijn de signaleringswaarden van de inspectie betrokken, alsmede ook de nieuwe richtlijn die het ministerie van OCW hanteert ten aanzien van de hoogte van het vermogen. Ook maken we gebruik van een model van de PO-Raad dat de financiële buffer berekent. De uitkomsten van dit model zijn conservatiever dan de richtlijn van OCW. De laatste houdt geen of onvoldoende rekening met de factoren die de liquiditeit van SKOBOS beïnvloeden.

SKOBOS kiest hierbij voor een systeem waarbij:

- De visie van het bestuur op de risicoanalyse leidend is voor de bepaling van de normen.
- Er normen zijn gedefinieerd voor de hoogte van het eigen vermogen en de liquiditeit:
  - Het eigen vermogen beweegt zich binnen een bandbreedte van minimaal € 1,8 mln. en maximaal € 2,6 mln.
  - De liquiditeit beweegt zich binnen een bandbreedte van minimaal € 2,0 mln. en maximaal € 2,9 mln.
  - De bandbreedtes zijn in 2021 verhoogd met circa 10% als gevolg van de stijging van de exploitatie en de daarmee samenhangende bekostiging.
- De kengetallen van de inspectie als signalerend worden gezien en niet direct als leidend voor de organisatie. Door het toepassen van de eigen normen, liggen de kengetallen van de inspectie automatisch boven de signaleringnorm van de inspectie.
- Intern gewerkt wordt met een liquiditeitsmodel ("structurele liquiditeit") met drie elementen:



- Exploitatieresultaat;
- Afschrijvingen en investeringen;
- Toevoeging en onttrekking aan de voorziening voor groot onderhoud.

Wijzigingen in het werkkapitaal worden niet in het model betrokken, omdat het uit vaste componenten bestaat en over de jaren heen niet significant muteert.

#### 2.4.1 Staat van baten en lasten over 2023

De jaarrekening 2023 sluit met een positief jaarresultaat van € 113.585 tegen een negatief verwacht jaarresultaat van € 192.152 en een positief jaarresultaat van € 433.427 over 2022. Hieronder hebben we de cijfers van de staat van baten en lasten opgenomen en geven we op hoofdlijnen een toelichting.

<b>Baten</b>	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Rijksbijdragen OCW	9.331.921	8.668.872	8.714.388
Overige overheidsbijdragen en –subsidies	83.463	67.700	77.575
Overige baten	236.191	200.400	204.253
<b>Totaal baten</b>	<b>9.651.575</b>	<b>8.936.972</b>	<b>8.996.216</b>
<b>Lasten</b>			
Personeelslasten	7.892.669	7.514.722	7.021.953
Afschrijvingen	253.094	273.009	232.736
Huisvestingslasten	532.129	535.112	513.692
Overige materiële lasten	886.691	800.710	787.280
<b>Totaal lasten</b>	<b>9.564.583</b>	<b>9.123.554</b>	<b>8.555.661</b>
<b>Saldo baten en lasten</b>	<b>86.992</b>	<b>-186.582</b>	<b>440.555</b>
Financiële baten	28.860	0	3.591
Financiële lasten	2.267	-5.570	-10.719
<b>Resultaat</b>	<b>113.585</b>	<b>-192.152</b>	<b>433.427</b>

#### Baten

De baten van SKOBOS worden grotendeels gevormd door bekostiging en subsidies van het Rijk en van doorbetalingen van samenwerkingsverbanden. In mindere mate is nog sprake van gemeentelijke subsidies en er zijn beperkt eigen inkomsten.

De bekostiging van het Rijk is sterk afhankelijk van het aantal leerlingen. Dat is een goed voorspelbare factor omdat deze bij het opmaken van de begroting bekend zijn, maar het is mede afhankelijk van het rijksbeleid en de compensaties die worden verstrekt ter dekking van kostenstijgingen. Als gevolg van de coronacrisis zijn de afgelopen jaren extra middelen beschikbaar gekomen, waarbij in 2023 de bekostiging vanuit het Nationaal Programma Onderwijs de belangrijke post is. In 2023 is nog voor zeven maanden bekostiging hiervoor ontvangen (€ 352.422).



In 2023 is de systematiek van de bekostiging aangepast en vereenvoudigd. In 2022 was dit nog van negatieve invloed op de exploitatie, in 2023 had de aanpassing van de systematiek beperkte invloed die overigens nog gedempt werd door de overgangsmaatregel. SKOBOS gaat er in de nieuwe systematiek op vooruit en zal in vier jaar naar het nieuwe niveau groeien. Ten opzichte van de begroting, waar volledig met de nieuwe systematiek rekening was gehouden, steeg de bekostiging door indexatie ter dekking van de hogere personele kosten door aanpassing van de cao (effect € 238.000). Er is meer groeibekostiging ontvangen dan begroot (€ 112.000) en meer bekostiging voor de opvang van kinderen van asielzoekers en overige vreemdelingen (€ 93.000). Er is € 36.000 meer aan rijkssubsidie ontvangen vanuit de regelingen Verbetering basisvaardigheden (€ 26.000) en subsidie voor studieverlof (€ 12.000). In de begroting is voorzichtigheid betracht omdat deze posten slecht voorspelbaar zijn. Genoemde posten zijn tevens in hoofdlijnen de oorzaak voor de stijging ten opzichte van 2022.

De doorbetalingen vanuit het samenwerkingsverband zijn € 153.000 hoger dan verwacht. Die zijn minder voorspelbaar, want sterk afhankelijk van het beleid van het Samenwerkingsverband. De hogere bijdrage komt doordat ook het Samenwerkingsverband meer bekostiging ontvangen heeft en aan Samenwerkingsverbanden de opdracht is opgelegd maar beperkte vermogen te vormen, overigens een lijn die Samenwerkingsverband PO de Kempen altijd al aanhoudt.

Ook vanuit de gemeente hebben we meer subsidies ontvangen dan begroot. Bij het opmaken van de begroting zijn deze niet altijd voorzienbaar, maar daar zijn we ook voorzichtig in geweest. We ontvangen € 15.000 meer dan begroot, maar ten opzichte van 2021 is het € 6.000 hoger.

Van de totale bekostiging is in 2023 9,0% bovenschools ingezet ten behoeve van gezamenlijk beleid (kosten inzet vervangingspool en ondersteuning ten behoeve van de personele en financiële administratie) en 4% ter dekking van kosten van de staf.

## **Lasten**

### **Personele lasten**

De personele lasten bestaan uit enerzijds de loonkosten en anderzijds uit overige personele lasten. Ten opzichte van de begroting is sprake van een overschrijding van de personeelslasten met € 380.000. De loonkosten stijgen met € 290.000, de overige personele lasten stijgen met € 178.000 en de van het UWV ontvangen uitkeringen wegens zwangerschapsverlof zijn € 88.000 hoger.

De stijging van de loonkosten komt door de aanpassingen van de cao. In 2023 is in het cao-akkoord een aanpassing van de loonschalen met 10% per 1 juli 2023 afgesproken. Er is gemiddeld 3 fte meer formatie ingezet dan begroot, met name voor vervangers. Als dekking hiervoor zijn er de uitkeringen van het UWV.

De cao-aanpassing is ook de belangrijkste oorzaak van de stijging van de loonkosten ten opzichte van 2022. Inzet van extra formatie speelt daar een kleinere rol. Ten opzichte van 2022 is er 1 fte meer ingezet.

De overige personeelslasten stegen met € 178.000 ten opzichte van de begroting en zijn € 209.000 hoger dan in 2022. De inzet van extern personeel is sterk toegenomen (€ 42.000 meer dan begroot, € 142.000 meer dan 2022) met name door vervanging van langdurig afwezig



personeel. Aan nascholing is meer uitgegeven (€ 31.000), vanuit de inzet van NPO middelen en de subsidie basisvaardigheden. Onder de overige personele kosten zijn ook vergoedingen voor reiskosten verantwoord, waarbij door uitruil van reiskosten met eindejaarsuitkering er sprake is van hogere reiskosten (maar lagere kosten eindejaarsuitkering). Ook spelen andere fiscale faciliteiten een rol (uitruilvakbondscontributie, fietsregeling). Dit geeft hogere overige personele lasten, maar lagere salarisgerelateerde kosten. In de begroting is hiermee geen rekening gehouden.

Van de totale kosten is 83% (2022: 82%) aan personele lasten uitgegeven.

### **Afschrijvingslasten**

De afschrijvingslasten zijn lager dan begroot, voornamelijk doordat investeringen later dan gepland zijn gerealiseerd, onder andere langere levertijden zijn hier de oorzaak van. Ten opzichte van 2022 stegen de afschrijvingslasten met € 20.000.

### **Huisvestingslasten**

De huisvestingskosten lopen in de pas met de begroting € 65.000, ten opzichte van 2022 is er een stijging van € 20.000. De belangrijkste oorzaak van deze stijging is stijging van de kosten van energie, enerzijds door prijsstijgingen, maar ook doordat afrekeningen over 2022 nog ontvangen zijn. SKOBOS had een langlopend energiecontract, maar de leverancier heeft in 2022 aangegeven dat zij de verplichtingen niet meer kan nakomen. De administratieve afwikkeling duurde lang, maar de levering is gewoon doorgelopen.

De daling ten opzichte van de begroting ligt in minder dagelijks onderhoud.

### **Overige lasten**

De overige lasten liggen € 86.000 hoger dan begroot en € 101.000 hoger dan over 2022. De kosten voor het administratiekantoor stegen, onder meer door een update van het systeem. Er is meer deskundigheidsadvies ingewonnen (voorbereiding De Klep).

Ten opzichte van de begroting zijn de kosten voor softwarelicenties € 14.000 hoger. Onderkend wordt dat de wijze van lesgeven steeds meer digitaal wordt. Er is vanuit beschikbare middelen NPO meer geïnvesteerd in lesmateriaal ten opzichte van de begroting (€ 11.000).

Onder de overige lasten zijn meer uitgaven verantwoord voor leerlinggerelateerde activiteiten (schoolreisjes, excursies, culturele uitstapjes) mede in verband met het 25-jarig jubileum van SKOBOS.

### **Financiële baten en lasten**

In 2023 steeg de rente, hierdoor zijn weer rentebaten gerealiseerd. De goed renderende staatsobligaties zijn in 2023 door het bereiken van de einddatum afgelost.



## 2.4.2 De financiële positie

De financiële positie van SKOBOS maken we inzichtelijk vanuit de balans. Gebruikelijk is om daarvoor kengetallen te hanteren. Ook de Inspectie van het Onderwijs hanteert kengetallen als indicatie voor de financiële positie van onderwijsinstellingen bij haar toezichtstaak.

Hieronder geven wij de balanspositie per 31 december 2023 weer met de vergelijkbare cijfers over 2022. Daarna gaan we in op de kengetallen.

### Balans per 31-12-2022 na resultaatbestemming

<b>Activa</b>	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
<b>Vaste activa</b>		
Materiële vaste activa	1.370.362	1.425.892
Financiële vaste activa	8.050	8.050
<b>Totaal vaste activa</b>	<b>1.378.412</b>	<b>1.433.942</b>
<b>Vlottende activa</b>		
Vorraden		
Vorderingen	205.033	193.279
Effecten	0	45.379
Liquide middelen	4.416.906	3.882.541
<b>Totaal vlottende activa</b>	<b>4.621.939</b>	<b>4.121.199</b>
<b>Totaal activa</b>	<b>6.000.351</b>	<b>5.555.141</b>
<b>Passiva</b>	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
<b>Eigen vermogen</b>	3.582.749	3.469.164
<b>Voorzieningen</b>	1.215.113	1.213.432
<b>Kortlopende schulden</b>	1.202.489	872.545
<b>Totaal passiva</b>	<b>6.000.351</b>	<b>5.555.141</b>

### Investerings

In boekjaar 2022 investeert SKOBOS voor € 197.500, voornamelijk in ICT (€ 152.000) en meubilair (€ 29.000). Ook voor de komende jaren hebben we een ambitieus investeringsprogramma en zetten we in op verdere investeringen m.b.t. ICT. We streven ernaar om deze investeringen meer gelijkmatig in de tijd te doen.

De in bezit zijnde effecten zijn in 2023 afgelost. De liquiditeit steeg door enerzijds het positieve resultaat, maar ook door vooruit ontvangen subsidies.



### 2.4.3 Kengetallen per balansdatum

Onderstaand gaan we eerst in op de toetsing van het eigen vermogen en liquiditeitsniveau aan de gedefinieerde SKOBOS-norm. Daarna berekenen en toetsen we de signaleringswaarden van de inspectie aan de door de inspectie gedefinieerde minimumwaarden, voorzien van een toelichting.

#### **SKOBOS-norm**

Het eigen vermogen per ultimo 2023 bedraagt € 3.583.000. Dit is enigszins boven het maximum van de gedefinieerde bandbreedte die we binnen SKOBOS hanteren. Het beleid is gericht op investeren in het onderwijs en daarmee daling van het vermogen. De extra bekostiging en subsidies, die vanuit het Rijk voor het inhalen van opgelopen leerachterstanden beschikbaar komen en de relatief hoge indexering van de bekostiging in 2023, zorgen voor positieve resultaten en daarmee een (tijdelijke) stijging van vermogen. In het meerjarenperspectief blijven we streven naar negatieve resultaten en daarmee afbouw van vermogen. We verwachten dan ook nog steeds daling van het vermogen door de voorziene exploitatietekorten vanaf 2024 in het meerjarenplan, zoals opgenomen in de continuïteitparagraaf. Inmiddels zijn ook de voorschriften vastgesteld hoe een voorziening onderhoud moet worden. Naar verwachting gaat dit voor een hogere voorziening zorgen. In 2024 zullen we de consequenties bezien, zodat dat in de begroting 2025 kan worden verwerkt. De nieuwe voorschriften moeten in de jaarrekening 2024 verwerkt worden.

De liquide middelen bedragen € 4.417.000 ultimo 2022. Dit is € 1.517.000 boven het maximum van de bandbreedte. Een beter dan verwacht exploitatieresultaat, m.n. door hogere bekostiging van OCW, en vooruit ontvangen subsidies (verbetering basisvaardigheden, klimaatbeheersingsmaatregelen De Klep) verklaart deze situatie. De liquide middelen dalen de komende jaren door hoge investeringen, met name in de inrichting van de nieuwe locatie op De Klep in Middelbeers, en de voorziene exploitatietekorten tot een niveau dat zich binnen de intern gehanteerde grenzen beweegt.

#### **Kengetallen en signaleringswaarden van de inspectie**

Het financiële toezicht op het onderwijs berust bij de Inspectie van het Onderwijs. Een van de onderdelen van dat financiële toezicht is het zogenaamde toezicht op de financiële continuïteit: de vraag of een schoolbestuur/instelling financieel gezond is en op korte en langere termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Dit toezicht, dat deel uitmaakt van het geïntegreerd toezicht, vindt risicogericht plaats. Op grond van een analyse van de financiële gegevens uit de jaarrekening, de continuïteitparagraaf uit het jaarverslag of eventueel signalen, bepaalt de inspectie of de positie van de instelling nader moet worden onderzocht. Bij de analyse gebruikt de inspectie, ter detectie van de risico's, een set kengetallen. Deze kengetallen zijn hieronder opgenomen. Deze kengetallen zijn nadrukkelijk geen normen waaraan schoolbesturen/instellingen moeten voldoen. Het onderschrijden van een norm leidt niet automatisch tot aangepast financieel toezicht en het behalen van de norm leidt omgekeerd niet automatisch tot het opheffen van aangepast financieel toezicht als daar sprake van is.



In 2020 is door het ministerie van OCW een nieuw kengetal geïntroduceerd: signaleringswaarde boven-normatief vermogen. Met dit kengetal wil het ministerie inzicht krijgen in besturen, die in de ogen van het ministerie te veel vermogen hebben, om op die manier besturen te bewegen meer geld in het onderwijs te steken. Zij willen voorkomen dat reserves te hoog worden. Streefwaarde van dit kengetal is dan ook lager dan 1. Waar de andere kengetallen gericht zijn om inzicht te krijgen of besturen niet in de financiële problemen komen, is dit kengetal erop gericht om niet te veel vermogen te hebben.

	Ken- getallen	Ken- getallen	Ken- getallen	Ken- getallen	Signalerings- norm Inspectie van het Onderwijs
	31-12-2023	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020	
Liquiditeit (Kortlopende activa/kortlopende passiva)	3,84	4,67	4,60	4,54	< 0,75
Solvabiliteit 1 (Eigen vermogen/balanstotaal)	59,7%	62,4%	60,0%	55,7%	NVT
Solvabiliteit 2 (Eigen vermogen + voorzieningen/balanstotaal)	80,0%	84,3%	84,6%	84,5%	< 30%
Rentabiliteit (resultaat/totale baten)	1,2%	4,8%	7,1%	1,3%	< 0
Weerstandsvermogen (Eigen vermogen/ totale baten)	37,1%	38,6%	36,7%	32,2%	< 5%
Huisvestingsratio (huisvestingslasten/totale lasten)	5,6%	6,0%	5,6%	5,2%	> 10%
Signaleringswaarde boven-normatief vermogen	1,81	1,72	1,52	1,37	<1,0

### De kengetallen bezien

We kunnen constateren dat vrijwel alle kengetallen ruim boven de inspectienorm liggen en ruim boven de SKOBOS-norm. Door het positieve resultaat zijn alle kengetallen gestegen. De financiële positie per balansdatum is dan ook zeer solide. Ook het kengetal van de rentabiliteit is boven de norm gekomen. Uitzondering is ook het kengetal voor het boven-normatief vermogen, SKOBOS scoort 1,81 waar het ministerie een bovenwaarde van 1 heeft. Hieronder gaan we kort in op de kengetallen.

Er is sprake van een hoog percentage liquiditeit. De reden voor het hoge percentage is het gegeven dat SKOBOS vrijwel uitsluitend spaarvormen heeft afgesloten en het vermogen derhalve volledig liquide is.

De solvabiliteit 1 geeft inzicht in hoeverre een organisatie op lange termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Voor deze solvabiliteit is geen ondergrens vastgesteld.



Bij solvabiliteit 2 worden de voorzieningen onder de reserves gerangschikt. Op deze manier kan ook een vergelijking worden gemaakt met onderwijsinstellingen die geen voorzieningen gevormd hebben voor onderhoud en personeel. Als ondergrens voor de solvabiliteit (2) is 30% vastgesteld door de inspectie. Hieraan wordt zeer ruim voldaan. De hoogte van de solvabiliteit ten opzichte van andere instellingen geeft ook het inzicht dat we het ons kunnen permitteren te investeren in het onderwijs en een negatief resultaat kunnen opvangen.

SKOBOS beschikt over een vrij besteedbaar vrij vermogen, dat het mogelijk maakt om beleidsrijk een begroting te kunnen opstellen.

De huisvestingsratio blijft ruim binnen de norm. Het beeld van deze uitgaven naar de toekomst toe is verder vrij stabiel.

De rentabiliteit drukt de verhouding uit tussen het exploitatieresultaat en de totale baten. De afgelopen jaren is, door extra inkomsten die niet omgezet konden worden in uitgaven onder andere door de krapte op de arbeidsmarkt, steeds een positief resultaat gerealiseerd. Ook over 2023 realiseert SKOBOS een positief resultaat, waardoor het kengetal positief is.

Hierboven is het nieuwe kengetal al benoemd. Het kengetal voor de signaleringswaarde van het boven-normatief vermogen ultimo 2023 bedraagt 1,81. In de ogen van het ministerie betekent dit dat SKOBOS te veel vermogen zou hebben. Gevraagd is dan ook in een bestedingsplan op te nemen hoe het vermogen de komende jaren zal worden aangewend, waardoor dit kengetal gaat dalen. SKOBOS heeft een eigen visie op het noodzakelijke vermogen zoals boven uiteengezet en neemt daar nadrukkelijk ook de liquiditeit in mee. De visie van SKOBOS is gebaseerd op een analyse van risico's die onderkend worden. Als we de liquiditeit in ogenschouw nemen, dan is SKOBOS van mening dat het vermogen van SKOBOS passend is bij de taken, uitdagingen en risico's die voorzien worden. Daar wordt opgemerkt dat er ook een verslaggevingstechnische wijziging in het verschiet is. In 2024 zal aanpassing van de berekeningswijze van de voorziening onderhoud plaatsvinden. Waarschijnlijk leidt dit tot een extra dotatie aan de voorziening. Deze technische aanpassing geeft een daling van het vermogen. Daarnaast blijft SKOBOS nadrukkelijk investeren in het onderwijs. Vanaf 2024 voorzien we dan ook negatieve resultaten.

#### 2.4.4 Reserves en voorzieningen

SKOBOS beschikt ter bereiking van haar doelstellingen o.a. over financiële middelen. Naast de financiële middelen voor de exploitatie beschikt SKOBOS over voorzieningen en reserves. Maatschappelijk is er veel aandacht voor de financiële situatie van onderwijsinstellingen, mede vanuit de idee dat die instellingen over buitenproportionele reserves beschikken.

SKOBOS heeft een aantal jaren geleden beleid gemaakt t.a.v. voorzieningen, reserves en financiële kengetallen. Dit beleid is gericht op het in kaart brengen en beheersen van risico's, maar vooral ook proactief en ambitieus willen blijven in het vormgeven aan de visie van SKOBOS.

In de jaarrekening 2021 is een nieuwe bestemmingsreserve gevormd. Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) zijn in het najaar middelen naar de besturen toegekomen, om opgelopen leerachterstanden door de coronapandemie te kunnen inhalen. Voor het niet uitgegeven deel is een bestemmingsreserve gevormd zodat die in latere jaren kan worden ingezet. Met deze bestemmingsreserve wordt de aanbeveling vanuit de koepels en het ministerie gevolgd. Ook in 2023 zijn niet alle ontvangen middelen vanuit het NPO uitgegeven. Dat heeft tot



een extra dotatie aan de bestemmingsreserve geleid van € 83.000. De komende jaren gaat deze bestemmingsreserve ingezet worden.

#### 2.4.5. Begroting 2024

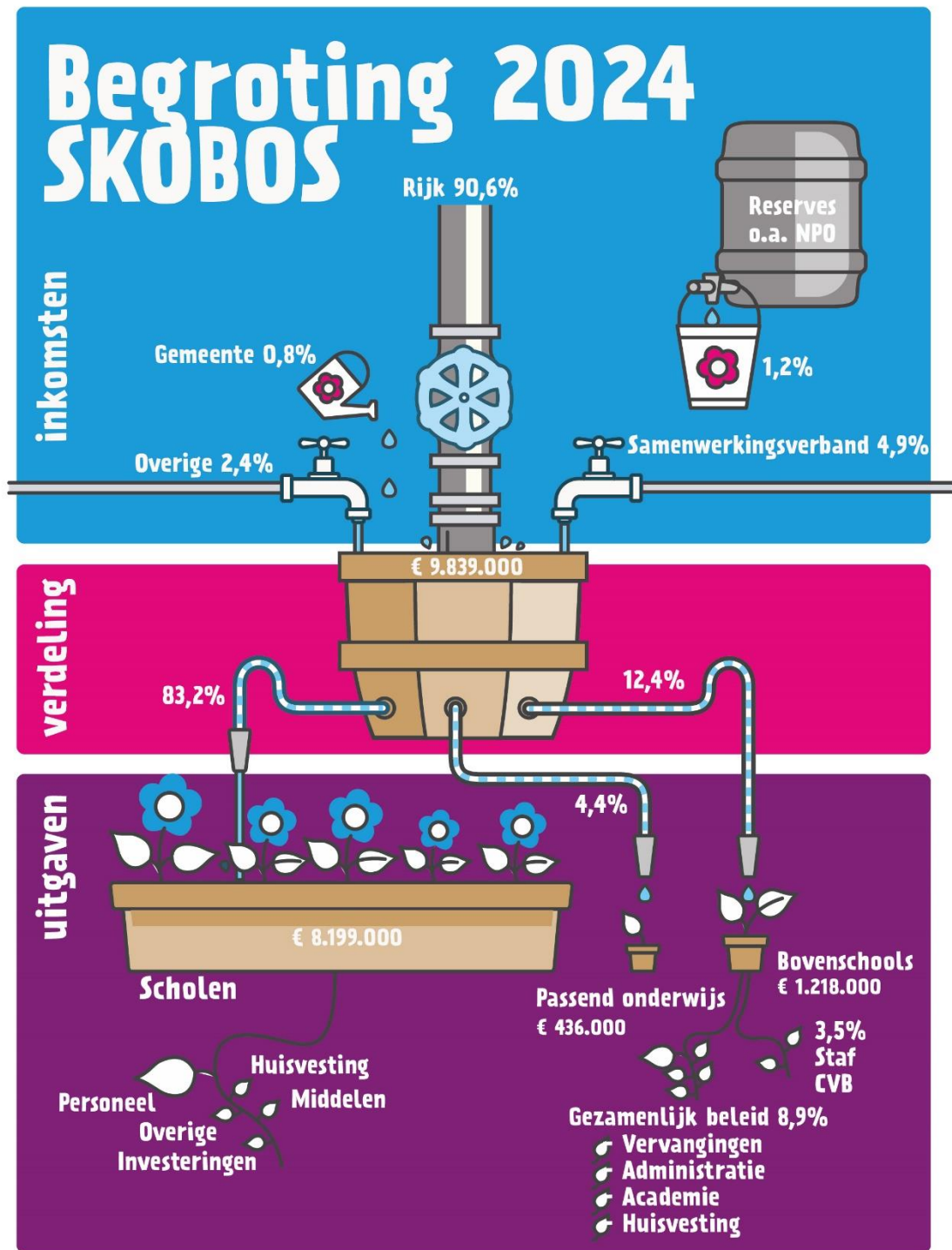
Voor het opstellen van de begroting 2024 en de meerjarenbegroting 2025-2028 hebben we gebruik gemaakt van specifiek begrotingssoftware door middel van het programma Cogix. De integraliteit van het programma en het doorvoeren van mutaties geven direct inzicht in de gevolgen voor het resultaat. Het gebruikersgemak is een belangrijk voordeel, meerdere personen kunnen tegelijk aan onderdelen werken. Ook de vastlegging van de onderbouwingen en de detailleringen van posten is sterk verbeterd. De begroting is in december 2023 vastgesteld.

Hieronder hebben we de begroting cijfermatig opgenomen. Ter vergelijking zijn de cijfers van de realisatie 2023 en de begroting 2023 opgenomen.

<b>Baten</b>	Begroting 2024	Realisatie 2023	Begroting 2023
Rijksbijdragen OCW	9.410.695	9.331.921	8.668.872
Overige overheidsbijdragen en – subsidies	75.300	83.463	67.700
Overige baten	231.201	236.191	200.400
<b>Totaal baten</b>	<b>9.717.196</b>	<b>9.651.575</b>	<b>8.936.972</b>
<b>Lasten</b>			
Personeelslasten	8.258.124	7.892.669	7.515.472
Afschrijvingen	291.434	253.094	273.009
Huisvestingslasten	535.750	532.129	535.112
Overige materiële lasten	765.030	886.691	800.710
<b>Totaal lasten</b>	<b>9.850.338</b>	<b>9.564.583</b>	<b>9.124.303</b>
<b>Saldo baten en lasten</b>	<b>-133.142</b>	<b>86.992</b>	<b>187.331</b>
Financiële baten	15.000	28.860	
Financiële lasten	2.720	2.267	5.570
<b>Resultaat</b>	<b>-120.862</b>	<b>113.585</b>	<b>-192.901</b>



# Begroting 2024 SKOBOS



## Allocatie middelen

SKOBOS stuurt met behulp van het instrument Cogix direct op begroting en realisatie. Door dit instrument hebben directeuren meer inzicht. Ook voeren directeuren, CvB en de externe controller sinds 2020, vier keer per jaar individuele financiële gesprekken om het “in control” zijn samen nog beter vorm te geven.

In de figuur op de vorige bladzijde maken we de begroting 2024 zichtbaar. We constateren dat 90,6 % van de inkomsten rechtstreeks van het Rijk komt, en daarnaast nog 4,9% via het Samenwerkingsverband. Van de totale inkomsten gaat 83,2% rechtstreeks naar de scholen om op schoolniveau in te zetten, deels overigens via activiteiten vanuit passend onderwijs. Passend onderwijs SV99 zet 4,4% in om gezamenlijk expertise in te kopen en ondersteuning te bieden aan scholen op het gebied van passend onderwijs. Van de 12,4% die we bovenschools administreren, gebruiken we 8,9% voor gezamenlijk beleid dat ondersteunend is aan het onderwijsproces. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de vervangingen die we vanuit deze solidariteit bekostigen. Van alle inkomsten gebruiken we uiteindelijk 3,5% voor dekking van bovenschoolse stafkosten.

Uitgangspunt is dat er zoveel mogelijk personele middelen die binnenkomen ook uitgegeven worden aan personele lasten. Hiertoe houden we de gezamenlijke (bovenschoolse) kosten zo laag mogelijk. Via het directeurenberaad bespreken we nieuwe ontwikkelingen. De staf bestaat uit een communicatieadviseur, HR-adviseur, bovenschools ICT-er en een managementassistent. Expertise op het gebied financiën kopen we in.

In de administratie hebben we een kostenplaats (SV99) ingericht waar alle baten en bovenschoolse lasten vanuit passend onderwijs worden verzameld. De baten bestaan uit de middelen die we van het Samenwerkingsverband ontvangen, aangevuld met specifiek rijksbekostiging en gemeentelijke subsidie. De lasten betreffen de lasten van coördinatie van de activiteiten en van bovenschools ingezet flexibel personeel voor de ‘zwaardere’ trajecten. De kostenplaats wordt sluitend gemaakt, doordat we het batig saldo naar rato van het leerlingaantal aan de scholen overdragen ter dekking van de kosten die op schoolniveau gemaakt worden voor de kortere en lichtere trajecten. In 2022 is het ‘zwaardere traject’ nieuwkomersklas opgestart, door de start van een asielzoekerscentrum en een toename van vluchtelingen uit Oekraïne.

### 2.4.6 Treasury

De mogelijkheden voor het ontwikkelen van treasury bij onderwijsinstellingen zijn opgenomen in de Regeling beleggen, belenen en derivaten OCW 2016. Hierin zijn diverse verplichtingen opgenomen, bijvoorbeeld rondom de inrichting van de organisatie en de verplichting een treasurystatuut vast te stellen. Daarnaast zijn er specifieke regels ten aanzien van de soorten beleggingen die zijn toegestaan aan leningen en derivaten. SKOBOS beschikt over een treasurystatuut dat voldoet aan deze regeling.

De administratieve organisatie is ingericht en voldoet aan de daaraan te stellen eisen. De treasuryfunctie geschiedt onder verantwoordelijkheid van het college van bestuur. Jaarlijks stellen we een meerjarenliquiditeitsbegroting op, op basis van de vastgestelde meerjarenbegroting waardoor inzicht ontstaat in de liquiditeit. Het verloop van de



liquiditeitspositie volgen we periodiek, waar nodig zetten we tijdelijk overtollige middelen rentedragend uit of vullen we de betaalrekening aan indien een tekort dreigt.

Er is een procuratieregeling waarin is opgenomen hoe betalingen worden geautoriseerd. Er zijn geen contante middelen op het bestuursbureau of de scholen, er is alleen sprake van giraal geldverkeer. We maken gebruik van de diensten van een administratiekantoor voor het betaalproces. Hierdoor creëren we voldoende functiescheiding en nemen we controles op in het betaalproces. Het verwerken van binnengekomen facturen doen we in eigen beheer. Voorafgaand aan de betalingen accorderen we digitaal facturen. De administratie is zodanig ingericht dat facturen pas voor betaling in aanmerking komen als ze volgens de vastgestelde richtlijnen zijn geaccordeerd.

SKOBOS voert geen actief beleggingsbeleid. De liquide middelen staan op spaarrekeningen en rekeningen courant. In het verre verleden zijn voor een klein bedrag staatsobligaties van de Nederlandse staat aangekocht, in 2023 is einde looptijd bereikt en heeft aflossing plaatsgevonden. Hieronder hebben we de relevante gegevens opgenomen. Naast deze belegging heeft SKOBOS een deelname in een coöperatie voor glasvezel. Deze deelname was verplicht om in de betreffende school de aanleg van glasvezel te kunnen realiseren.

In het volgende overzicht zijn de beleggingen opgenomen op balansdatum 31 december 2023:

Omschrijving	Balanswaarde in €	Rating
Effecten 7,5 % Nederland 1993/2023 (aankoopwaarde aankoop12/18: € 62.826) (Afgelost in 2023)	0	AAA
Deelname coöperatie glasvezel	8.050	
Totaal	8.050	

#### 2.4.7 Nationaal programma onderwijs

Elke school heeft met instemming van de MR een plan gemaakt om met leervertragingen aan de slag te gaan. Op SKOBOS niveau heeft instemming door de GMR plaatsgevonden. Dit plan is gebaseerd op een schoolscan, die overeenkomt met onze eigen jaarlijkse toetskalender, aangevuld met opvallende zaken vanuit de monitoring sociaal emotionele ontwikkeling. De plannen en de uitvoering ervan worden regelmatig besproken in alle MR-en. Hierdoor kunnen plannen ook bijgesteld worden als bijvoorbeeld blijkt dat sommige zaken niet uitvoerbaar zijn omdat er geen extra medewerkers voor te vinden zijn.

SKOBOS kiest bij voorkeur voor personeel in loondienst. Dit geeft een borging in continuïteit en betrokkenheid. De omstandigheden op de arbeidsmarkt maken het niet altijd mogelijk om dit te realiseren. Er is in 2023 geen inzet van extern personeel geweest ten laste van de NPO middelen (2022: € 15.400 3,6% van het budget 2022).

Voor de verkorte weergave van de NPO plannen verwijzen we naar bladzijde 10, waar deze genoemd worden.



## 2.5 Risico's en risicobeheersing

SKOBOS is voortdurend actief en proactief met kansen en bedreigingen intern en extern. SKOBOS is een financieel gezonde organisatie en wil dat graag zo houden. Een groot aantal maatregelen zorgt ervoor dat SKOBOS zicht houdt op die kansen én risico's. Toch is SKOBOS in 2023 verrast door een incident dat de kwetsbaarheid van een kleine organisatie aantoont. SKOBOS laat in 2024 een onderzoek uitvoeren door Berenschot om deze risicoparagraaf aan te kunnen vullen met een meer externe onafhankelijke blik op onze organisatie.

### 4-jaarlijks:

- Het maken van een strategisch vierjarenplan op SKOBOS-niveau en het vaststellen van een vierjaren schoolplan op schoolniveau;
- Het deelnemen aan een bestuursvisitatie.

### 3-jaarlijks:

- Het afnemen van een risico-inventarisatie conform de Arbomeester, een analyse maken van de gegevens en die analyse vertalen in concrete acties dan wel beleidsafspraken.

### 2-jaarlijks:

- Het houden van een tevredenheidsenquête onder ouders, leerlingen en personeel; het maken van een analyse ervan en vertaling van die analyse in nieuwe beleidsafspraken op SKOBOS- en op schoolniveau.

### Jaarlijks:

- Het steeds opnieuw kijken naar interne en externe trends en vertaling van de analyse naar het meerjarig strategisch beleid op SKOBOS-niveau;
- Een jaarevaluatie van het strategisch beleidsplan en vertaling ervan in een nieuw beleidsplan op SKOBOS-niveau met jaardoelen;
- Een jaarevaluatie van het strategisch jaarplan op schoolniveau en vertaling van de analyse in een nieuw strategisch jaarplan op schoolniveau;
- Een analyse van de gegevens van de teldatum van februari voor de bekostiging en een analyse van de prognoses op basis van die teldatum, vertaald in het bestuursformatieplan en meerjarenbegroting;
- Uitgebreide analyse van de jaarcijfers op SKOBOS- en schoolniveau, vertaald in afspraken voor en het vaststellen van de nieuwe meerjarenbegroting en vertaald in nieuwe afspraken m.b.t. het beleid inzake voorzieningen, reserves en bestemmingsreserves; bovendien een monitoring van de financiële kengetallen die onder de balans liggen.
- Het werken met PDCA-cyclus van vaste werkgroepen zoals het Privacy team en de bovenschoolse ICT-coördinator.
- Het werken met een projectgroep kwaliteit, die zich ontwikkelt naar een vast kwaliteitsteam.

### Daarnaast:

- Een voortgangsrapportage strategisch beleid van SKOBOS, besproken in RvT en GMR;
- Een kwaliteitsmonitor SKOBOS met o.a. een analyse van de verzuimcijfers op school- en SKOBOS-niveau, met eventueel vervolgsafspraken (onderdeel van de managementrapportage), besproken in RvT, directeurenoverleg en GMR (3x per jaar);
- Een analyse van de voortgang van de exploitatie- en investeringsbegroting met een externe controller, CvB en directeur van elke school (3x per jaar).



## 2.5.1 Nationaal programma onderwijs

Het Nationaal programma onderwijs noemden we al twee keer eerder in dit jaarverslag. Enerzijds geeft het de scholen de gewenste ruimte om meer zaken voor kinderen in het onderwijs te realiseren. De plannen zijn ook allemaal met instemming van de MR voor de zomer van 2022 gemaakt. De daadwerkelijke uitvoering van een deel van de plannen is lastig, omdat het gewenste personeel moeilijk of niet te krijgen is. Of omdat het personeel ingezet is bij ziekteverzuim van anderen. In de begroting van 2023 hebben alle scholen de opdracht gekregen de plannen en bijbehorende medewerkers nog een schooljaar langer door te plannen en zo de reserveringen van NPO te benutten. Ook in 2024 krijgt dit nog een vervolg.

## 2.5.3 Risicoanalyse

Bij onderstaande risicoanalyse gebruiken we de kopjes zoals we die ook zien in onze kwaliteitsmonitor. Hierdoor leggen we een directe relatie tussen onze bestuurskwaliteitsmonitoring en de risicoanalyse. De risicoanalyse wordt jaarlijks geëvalueerd.

	Onderwerp	Onderdeel	'Bruto-risico'		Beheersmaatregel
			Waarschijnlijkheid	Impact	
	<b>management</b>				
1	CvB en directeuren	+ ervaren leiderschap	<b>1</b>	<b>4</b>	+ tevredenheidsonderzoek(en) + tweejaarlijks visitaties op schoolniveau en vierjaarlijks op bestuursniveau.
	<b>personeel</b>				
2	Onvoldoende leerkrachten beschikbaar	+ niet opgevuld + imagoschade + werkdruk	<b>4</b>	<b>5</b>	+ een goed strategisch personeelsbeleid + sterke imago, waardoor personeel graag bij SKOBOS komt werken. + verbinding aangaan met opleidingsinstututen. + vorming Kindcentrum waardoor er veel meer personele flexibiliteit en uitwisseling mogelijk is, waaronder de inzet van pedagogisch medewerkers en onderwijsassistenten. + uitbreiden flexpool (1,0-2,0).
3	Te veel personeel	+ bij daling leerlingen aantal (krimp) + bij stoppen incidentele middelen zoals subsidies en NPO	<b>3</b>	<b>3</b>	+ inrichten flexibele schil (bekostigen uit gereserveerde vervangingsgelden). + kostendrager koppelen aan personeel bij incidentele middelen



4	Ervaren werkdruk	+ ontevredenheid + uitval	<b>2</b>	<b>2</b>	+ de teams van de scholen zijn zelf aan zet bij de besteding van de werkdrukgelden zoals die door het ministerie verstrekt worden, conform werkverdelingsplan. + waar mogelijk eigenaarschap en leerkrachten betrekken bij en verantwoordelijk maken voor beleidsontwikkelingen en vertalingen naar de werkvloer. + niet stapelen, maar inwisselen.
5	Personeel: ziekteverzuim (Eigen Risico Drager)	+ financieel + werkdruk	<b>1</b>	<b>5</b>	+ goed personeelsbeleid, met veel zorg voor mensen + HR expertise + proactief inzetten van externe deskundigheid bij dreigend verzuim. + goede monitoring van de verzuimcijfers + zorgvuldige begeleiding van elke vorm van ziekteverzuim.
7	Professionalisering	+ deskundigheid	<b>2</b>	<b>4</b>	+ gesprekkencyclus + SKOBOS Academie en samenwerking KempenKind Academie.
	<b>onderwijs</b>		<b>Waarschijnlijkheid</b>	<b>Impact</b>	
8	SWV Passend Onderwijs de Kempen	+ financieel	<b>2</b>	<b>2</b>	+ het samenwerkingsverband heeft geen eigen personeel in dienst en een beperkte overhead. + ieder bestuur is individueel verantwoordelijk voor de goedkeuring én bekostiging van de eigen arrangementen; dus ook wanneer de hoogte van de bekostiging de eigen middelen, ontvangen van het samenwerkingsverband, overstijgt.
	<b>Onderwerp</b>	<b>Onderdeel</b>	<b>'Bruto-risico'</b>		<b>Beheersmaatregel</b>
			<b>Waarschijnlijkheid</b>	<b>Impact</b>	



9	Innovatiekracht	+ financieel + urgentiebesef	<b>2</b>	<b>3</b>	+ bovenschools begroten voor gezamenlijk beleid. + urgentiebesef bij medewerkers door onderbouwd en doordacht strategisch beleid. Monitoring op doorvertaling in schoolplannen en jaarplannen.
	<b>opbrengsten/ resultaten</b>		<b>Waarschijnlijkheid</b>	<b>Impact</b>	
10	Tevredenheid: o.a. slechte communicatie	+ imagoschade + terugloop leerlingen met diverse vervolg effecten	<b>2</b>	<b>4</b>	+ medewerker communicatie die alle communicatie vanuit SKOBOS organiseert en controleert; + voortdurend aandacht tijdens de DO-vergaderingen voor communicatie. + oudercommunicatie App Social schools; monitoring percentage gekoppelde ouders.
11	(onvoldoende) opbrengsten	+ kwaliteit, waaronder opbrengsten + imago + impact Covid-19	<b>3</b>	<b>5</b>	+ Goed systeem van kwaliteitszorg, rapportages, dashboard, horizontale en verticale verantwoording. + inzetten op doorontwikkeling visitaties op bestuurs- en schoolniveau. + inzetten op het volgen en zicht krijgen op ontwikkeling van kinderen in de breedte. Nadruk op zicht op leergroei.
	<b>veiligheid</b>		<b>Waarschijnlijkheid</b>	<b>Impact</b>	
12	Veiligheidsbeleving personeel, medewerkers en leerlingen		<b>2</b>	<b>4</b>	+ inhoudelijke, goede sociaal veiligheidsplannen. + monitoring veiligheidsbeleving jaarlijks bij leerlingen. + monitoring (extra) veiligheidsbeleving medewerkers + afnemen RIE
13	hack aanval	+ aanval op onze ICT + phishing mail	<b>2</b>	<b>5</b>	+ dienstverlening via Ratho + 2-factor authenticatie + voorlichting phishing + verklaring van zorgvuldigheid + cybersecurity check extern
	<b>leerlingenaantal</b>		<b>Waarschijnlijkheid</b>	<b>Impact</b>	



14	bezuinigingen samenwerkingsverband	+ financieel	<b>3</b>	<b>2</b>	+ delen van deskundigheid die al in de organisatie is i.p.v. van buiten naar binnen halen.
15	leerlingen aantal (daling)	+ financieel + marktaandeel	<b>3</b>	<b>5</b>	+ monitoring prognoses versus realiteit. + bij begroting rekening houden met actualiteit. + marktaandeel monitoring. + actieve PR en werving.
16	kleine locaties	+ financieel + kwaliteit	<b>2</b>	<b>5</b>	+ monitoring leerlingenaantal. + kwaliteitsmonitor per school.
	<b>Onderwerp</b>	<b>Onderdeel</b>	<b>'Bruto-risico'</b>		<b>Beheersmaatregel</b>
			<b>Waarschijnlijkheid</b>	<b>Impact</b>	
	<b>omgeving</b>				
17	AVG	+ financieel + ontevredenheid ouders en personeel privacy	<b>2</b>	<b>3</b>	+ actualisatie handboek voor alle medewerkers + training en verklaring van zorgvuldigheid. + Awareness acties
19	inspectie	+ onvoldoende oordeel	<b>2</b>	<b>5</b>	+ actualisatie kwaliteitsmonitor. + schoolontwikkelgesprekken 2x per jaar.
20	huisvesting De Beerze	+ huisvesting per 2025 op locatie "De Klep"	<b>3</b>	<b>4</b>	+ monitoring projectplan. + onderhouden contacten andere stakeholders.

Legenda: 1 is laag en 5 is hoog



Enkele jaren geleden zijn maatregelen genomen in het kader van versterking van de bestuurskracht in het onderwijs. Door de minister is de regeling jaarverslaglegging onderwijs uitgebreid. Dit resulteert in een verplichte continuïteitsparagraaf die dient te worden opgenomen in het jaarverslag.

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de toekomstige financiën van SKOBOS. We gaan in op de verwachte ontwikkeling van het resultaat de komende jaren en de daarbij behorende ontwikkeling van de balansposities. De begroting is opgesteld in het najaar van 2023 en vastgesteld in december 2023. Daarbij hebben we een inschatting gemaakt van de balanspositie ultimo 2023 en het verwachte resultaat over 2023. De werkelijkheid wijkt hiervan af. Wij hebben in onderstaande berekeningen de balanspositie 2023 opgenomen cf de jaarrekening, dat betekent dat naar de toekomst toe balansposities afwijken van de vastgestelde meerjarenbegroting, maar deze afwijkingen zijn gelijk aan de verschillen tussen de verwachte en werkelijke uitkomst ultimo 2023. In de mutaties gedurende die jaren zijn geen wijzigingen aangebracht.

### 3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

De in deze paragraaf opgenomen financiële gevolgen van de toekomstige ontwikkelingen en het beleid afgezet tegen de huidige stand van zaken, geven geen garanties op de toekomstige realisatie.

De hieronder opgenomen meerjarenbegroting is in overeenstemming met de in het najaar 2023 vastgestelde en goedgekeurde meerjarenbegroting. Op dat moment is ook een inschatting gemaakt van de verwachte balanspositie ultimo 2023. De werkelijke balanspositie ultimo 2023, zoals opgenomen in de jaarrekening 2023, wijkt af hiervan.

De continuïteitsparagraaf kent verschillende verplichte onderdelen, die hieronder terug te vinden zijn.

#### Uitgangspunten

Jaar	Begroting 2023	forecast 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
<b>Aantal leerlingen per 1 februari jaar t-1</b>	<b>1-2-2022</b> 1.159	<b>1-2-2022</b> 1.219	<b>1-2-2023</b> 1.251	<b>1-2-2024</b> 1.202	<b>1-2-2025</b> 1.185	<b>1-2-2026</b> 1.193	<b>1-2-2027</b> 1.204
<b>Ontwikkeling formatie in fte (gemiddeld per jaar)</b>							
Directie	6,20	6,20	6,20	6,17	6,20	6,20	6,20
Onderwijzend personeel	68,85	71,03	68,99	66,64	63,90	62,96	62,14
Onderwijs ondersteunend personeel	9,70	10,01	9,83	9,80	9,75	9,75	9,75
Totaal	84,75	87,24	85,02	82,61	79,85	78,91	78,09

De geprognostiseerde leerlingending en het zorgvuldig omgaan met financiën noodzaken SKOBOS tot het goed monitoren van het personeelsbestand. Daarbij kan het nodig zijn om personeel binnen de organisatie over te plaatsen. De PR van scholen krijgt extra aandacht, door een PR en communicatieplan per locatie. We onderzoeken in hoeverre nieuwbouw en kinderen vanuit nabij gelegen dorpen wellicht interesse hebben in onze scholen en hun verschillende concepten.

SKOBOS gaat door met een kleine flexibele schil om de krimp op te vangen en meer ruimte te hebben voor mogelijkheden tot vervanging bij het lerarentekort.



## 3.2 Staat van baten en lasten

Hieronder nemen wij de vastgestelde meerjarenbegroting op.

<b>BATEN</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>	<b>2028</b>
Rijksbijdragen	9.410.695	8.999.225	8.897.604	8.946.920	9.022.475
Overige overheidsbijdragen en subsidies	75.300	75.700	76.000	76.000	76.000
Overige baten	231.201	225.775	225.775	225.775	225.775
<b>TOTAAL BATEN</b>	<b>9.717.196</b>	<b>9.300.700</b>	<b>9.199.379</b>	<b>9.248.695</b>	<b>9.324.250</b>
<b>LASTEN</b>					
Personeelslasten	8.258.124	8.091.678	7.953.991	7.954.747	7.952.773
Afschrijvingen	291.434	310.375	300.074	304.853	310.206
Huisvestingslasten	535.750	530.500	528.550	527.650	527.500
Overige lasten	765.030	757.630	749.880	751.380	753.680
<b>TOTAAL LASTEN</b>	<b>9.850.338</b>	<b>9.690.183</b>	<b>9.532.495</b>	<b>9.538.630</b>	<b>9.544.159</b>
Resultaat	-133.142	-389.483	-333.117	-289.935	-219.909
Financiële baten	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Financiële lasten	2.720	2.720	2.720	2.720	2.600
<b>TOTAAL RESULTAAT</b>	<b>-120.862</b>	<b>-377.203</b>	<b>-320.837</b>	<b>-277.655</b>	<b>-207.509</b>

Voor de berekening van de verwachte Rijksbijdragen OCW gebruiken we de gepubliceerde bekostigingsbedragen voor het kalenderjaar 2024 en de leerlingaantallen van de peildatum (T-1). In verband met de invoering van de gewijzigde bekostigingssystematiek vanaf 2023 wordt de bekostiging voortaan op kalenderjaar toegekend en is de peildatum voor het aantal leerlingen aangepast naar 1 februari voorafgaand aan het kalenderjaar.

Gedurende de periode 2024 tot en met 2028 loopt de Rijksbekostiging terug door daling van het aantal leerlingen. Voor één school is Subsidie verbetering basisvaardigheden toegekend die doorloopt naar schooljaar 2024-2025. We houden onze eigen inzichten aan bij de prognose van het aantal leerlingen.

De personeelslasten baseren we op het huidige personeelsbestand. Door de krimp van het aantal leerlingen hebben we minder formatie nodig. Hiermee houden we rekening, maar concretisering is er nog niet. Dat zal afhangen van de werkelijke ontwikkeling. We onderzoeken wel de mogelijkheid om personeel in dienst te houden daar waar mogelijk en verantwoord. Ook bij de materiële kosten gaan we uit van minder uitgaven om de daling op te kunnen vangen. Het resultaat van de begroting heeft het mogelijk gemaakt om formatieve ruimte in de begroting op te nemen.

In de lonen en salarissen nemen we de premies mee voor sociale lasten en pensioenlasten vanaf 2022. We houden geen rekening met mogelijke indexaties.



### 3.3 Balans

Het meerjarig perspectief van de staat van baten en lasten leidt tot volgende ontwikkeling van de balanspositie.

ACTIVA	2023 begroot	2023 werkelijk	2024 begroot	2025 begroot	2026 begroot	2027 begroot	2028 begroot
Materiële vaste activa	1.353.516	1.370.362	1.450.028	1.792.653	1.849.578	1.902.726	1.708.520
Financiële vaste activa	8.050	8.050	8.050	8.050	8.050	8.050	8.050
Vlottende activa	140.000	205.033	140.000	140.000	140.000	140.000	140.000
Liquide middelen	4.221.908	4.416.906	3.880.769	3.078.057	2.753.093	2.407.218	2.307.518
	5.723.474	6.000.351	5.478.847	5.018.760	4.750.722	4.457.993	4.164.087
<b>PASSIVA</b>							
Eigen vermogen	3.568.455	3.582.749	3.461.889	3.084.685	2.763.849	2.486.193	2.278.684
<i>Algemene reserve</i>	3.124.333	2.961.569	2.960.709	2.763.505	2.502.669	2.225.013	2.017.504
<i>Bestemmingsreserve</i>	444.122	621.180	501.180	321.180	261.180	261.180	261.180
Voorzieningen	1.200.019	1.215.113	1.101.958	1.019.075	1.071.873	1.056.800	970.403
Kortlopende schulden	955.000	1.202.489	915.000	915.000	915.000	915.000	915.000
	5.723.474	6.000.351	5.478.847	5.018.760	4.750.722	4.457.993	4.164.087

De opgenomen balansposities 2024-2028 ontleen we aan de vastgestelde en goedgekeurde meerjarenbegroting, waarbij we in afwijking van de vastgestelde begroting wel uitgaan van de werkelijke balanspositie 2023 en niet van de inschatting van de balanspositie per 31-12-2023. Deze inschatting hebben we ter vergelijking wel opgenomen. In de kolom begroting 2023 staat de balanspositie zoals voorzienbaar bij het opmaken van de begroting.

Omdat het eigen vermogen in werkelijkheid ultimo 2023 € 14.296 hoger is dan verwacht bij het opmaken van de begroting, zal ook in het meerjarenperspectief het eigen vermogen € 14.296 hoger uitvallen dan bij realisatie van de prognoses.

In de toekomstige balans houden we rekening met investeringen in de komende jaren conform het meerjareninvesteringsplan. Voor het verloop van de voorzieningen is aansluiting gezocht bij het onderhoudsplan.

De kasstromen voor SKOBOS zijn de komende jaren ruim voldoende, zodat er geen liquiditeitsproblemen te verwachten zijn. Ook zal er geen sprake zijn van externe financiering.



### 3.4 Kengetallen

Van de relevante kengetallen kunnen we het volgende verwachte verloop aangeven. Hierbij sluiten we aan bij de ratio's die door de Inspectie van het Onderwijs als onderdeel van het toetsingskader worden gehanteerd. De boekjaren betreffen de jaren zoals opgenomen in de meerjarenbegroting.

Kengetallen	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Liquiditeit (KV/KS)	4,67	3,84	4,39	3,52	3,16	2,78	2,67
Solvabiliteit (EV/TV)	62,4%	59,7%	63,2%	61,5%	58,2%	55,8%	54,7%
Solvabiliteit 2 (EV+VOORZ)/TV	84,3%	80,0%	83,3%	81,8%	80,7%	79,5%	78,0%
Rentabiliteit (RES/TB)	4,8%	1,2%	-1,2%	-4,1%	-3,5%	-3,0%	-2,2%
Weerstandsvermogen (EV/TB)	38,6%	37,1%	35,6%	33,2%	30,0%	26,9%	24,4%
Huisvestingsratio (HL/TL)	6,0%	5,6%	5,4%	5,5%	5,5%	5,5%	5,5%
Signaleringswaarde boven-normatief vermogen	1,72	1,81	1,68	1,29	1,13	0,99	0,97
Eigen vermogen (*€ 1.000)	3.469	3.582	3.461	3.084	2.764	2.486	2.279
Normatief vermogen (*€ 1.000)	2.013	1.975	2.061	2.400	2.457	2.523	2.341

De signaleringswaarde is als volgt berekend:

#### Berekening signaleringswaarde normatief publiek eigen vermogen

$(0,5 * \text{aanschafwaarde gebouwen} * 1,27) + \text{Boekwaarde resterende MVA} + (\text{omvangafhankelijke rekenfactor} * \text{Totale baten})$

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
$(0,5 * \text{aanschafwaarde gebouwen} * 1,27)$	252.054	252.054	258.404	277.454	296.504	296.504	296.504
Boekwaarde resterende MVA	1.160.882	1.114.803	1.194.169	1.517.995	1.557.121	1.622.410	1.439.696
Omvangafhankelijke rekenfactor * Totale baten	599.937	608.501	609.096	604.509	603.102	603.801	604.820
<b>Omvang Normatief eigen vermogen</b>	<b>2.012.873</b>	<b>1.975.358</b>	<b>2.061.669</b>	<b>2.399.958</b>	<b>2.456.727</b>	<b>2.522.715</b>	<b>2.341.020</b>
<b>Eigen vermogen ultimo jaar</b>	<b>3.469.164</b>	<b>3.582.751</b>	<b>3.461.889</b>	<b>3.084.685</b>	<b>2.763.849</b>	<b>2.486.193</b>	<b>2.278.684</b>
<b>over' kengetal</b>	<b>1,72</b>	<b>1,81</b>	<b>1,68</b>	<b>1,29</b>	<b>1,13</b>	<b>0,99</b>	<b>0,97</b>
Aanschafwaarde gebouwen volgens jaarrekening	396.935	396.935	406.935	436.935	466.935	466.935	466.935
Boekwaarde resterende activa	1.160.882	1.114.803	1.194.169	1.517.995	1.557.121	1.622.410	1.439.696
Omzet	8.996.216	9.651.575	9.717.196	9.300.700	9.199.379	9.248.695	9.324.250

We stellen vast dat de kengetallen zich op uitstekend niveau blijven ontwikkelen. De rentabiliteit is onder de 0 als gevolg van de strategische keuze te investeren in de kwaliteit van het onderwijs. Naast bovengenoemde kengetallen hanteert SKOBOS ook een liquiditeitsmodel als maatstaf om de financiële gezondheid van SKOBOS te monitoren. Financiële gezondheid wordt gezien als niet teveel en niet te weinig liquiditeit. We noemen dit de structurele liquiditeit. Als risico's zich voordoen, is die nodig zodat er voldoende liquide middelen aanwezig zijn om de gevolgen van deze risico's op te kunnen vangen.

Hierbij wordt betrokken:

1. Exploitatieresultaat (ten gunste of ten laste van het eigen vermogen) plus;
2. Het saldo van de investeringen minus de afschrijvingen plus;
3. Het saldo van de dotaties en onttrekkingen aan de voorziening groot onderhoud.



Vanuit de risicoanalyse van SKOBOS wordt gestreefd naar een structurele liquiditeit die ligt tussen € 1,75 en € 2,8 miljoen. Geconcludeerd wordt dat in het meerjarenperspectief deze doelstelling SKOBOS binnen deze bandbreedte blijft.

Vanuit de meerjarenbegroting kunnen we de volgende opstelling geven (bedragen \* € 1.000)

<b>Structurele liquiditeit</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>	<b>2028</b>
exploitatieresultaat	433	114	121	377	321	278	208
afschrijvingen	233	253	291	310	300	305	310
investerings	-	-	-	-	-	-	-
	228	198	371	653	357	358	116
	5	56	-80	343	-57	-53	194
dotatie groot onderhoud	165	165	165	165	165	165	165
uitgaven voor groot onderhoud	-	-	-	-	-	-	-
	203	164	278	248	112	180	251
structurele cashflow	401	171	314	803	325	346	100



## 4.1 Algemeen

De raad van toezicht (rvt) houdt, onafhankelijk van het college van bestuur (cvb) en andere stakeholders, toezicht op het beleid van en de uitvoering van de strategie door het cvb. Zij vult tevens de werkgeversrol in naar het cvb en staat het cvb in raad en daad terzijde (adviesrol). De taken van de rvt liggen vast in de statuten en zijn verder uitgewerkt in het reglement raad van toezicht SKOBOS. Aan de uitvoering van het toezicht ligt een toezichtvisie en een toezichtkader ten grondslag. De Code Goed Bestuur en de Code Goed Toezicht worden gevolgd. De toezichtvisie en het toezichtkader zijn beschikbaar op de website van SKOBOS.

De rvt kent één commissie in 2023, nl. de financiële commissie, die zich in het bijzonder richt op de financiële situatie en interne controle van de organisatie. Ook voert deze commissie de eindgesprekken met de accountant samen met het cvb en de controller.

De rvt heeft tevens toegezien op de naleving van de diverse wettelijke verplichtingen, de naleving van de Code Goed Bestuur en de rechtmatigheid en doelmatigheid van de verwerving en besteding van de middelen.

De voorgenomen samenvoeging van de locatie Oostelbeers met de locatie Middelbeers wordt door de rvt intensief gevolgd. Daarin worden door de partijen de nodige stappen gezet. Met het besluit van de Gemeenteraad, in september 2021 om in 2025 één unilocatie op De Klep, inclusief kinderopvang, te realiseren wordt de basis gelegd voor kwalitatief hoogwaardig kindcentrum in de Beerzen.

## 4.2 Samenstelling en beloning rvt

De rvt bestaat statutair uit een oneven aantal personen met een minimum van drie personen. Het aantal personen wordt vastgesteld door de rvt. De rvt heeft het aantal leden vastgesteld op vijf personen. Statutair is het lidmaatschap begrensd op drie termijnen van elk drie jaar. De rvt streeft ernaar om ten minste 3 leden te hebben die bekend zijn met het werkgebied c.q. in het werkgebied wonen.

De code Goed Toezicht vereist twee zittingstermijnen van vier jaar. De statuten zullen in 2024 in die zin worden aangepast. Als overgangsmaatregel is besloten dat voor de leden die voor 1 januari 2022 benoemd zijn de drie termijnen van drie jaar aangehouden wordt en dat voor de leden die na deze datum benoemd zijn twee termijnen van vier jaar gelden.

De rvt bestond in 2023 uit de volgende leden:

- De heer W. Evers, voorzitter, aandachtsgebied onderwijs. Benoemd 1 mei 2018, herbenoemd in 2021 in de tweede termijn. Nevenfuncties: opleidingsdirecteur Stedelijk College Eindhoven.
- De heer P. van Dam, lid, voorzitter financiële commissie, aandachtsgebied financiën. Benoemd 1 januari 2015, herbenoemd in 2018, herbenoemd in laatste termijn in 2021. Nevenfuncties: interimmanager financieel management, voorzitter stichting Tennis Ontwikkeling Oirschot.
- Mevrouw S. van Nieuwkerk, lid, aandachtgebied juridisch. Benoemd 1 januari 2021 in eerste termijn. Nevenfuncties: rechter.
- De heer H. Verhofstad is per 01 september 2022 als lid benoemd in eerste termijn van 4 jaar, aandachtgebied vastgoed, tevens lid van de financiële commissie. Hij is eind



november 2023 tussentijds afgetreden. Nevenfunctie: eigenaar adviesbureau vastgoedonderhoud.

- Mevrouw C. Smets is eveneens per 01 september 2022 als lid benoemd in de eerste termijn van vier jaar. Nevenfuncties: plan-/gebiedsontwikkelaar, voorzitter raad van toezicht Dynamiek scholengroep.

Wat betreft de nevenfuncties kan worden vastgesteld dat er sprake is van onafhankelijkheid van de leden. Er zijn geen leden die kinderen hebben op de scholen van SKOBOS.

Door de drukke werkzaamheden van de huidige voorzitter heeft de RVT een vacature uitgezet voor het werven van een nieuwe voorzitter. Deze is per 01-01-2024 vervuld.

De beloning van de leden van de rvt is gebaseerd op de uitgangspunten en adviezen van de VTOI/NVTK. De VTOI benadrukt de noodzaak van een adequate honorering in combinatie met een verdere professionalisering van het toezicht. De rvt heeft ervoor gekozen de vergoeding te baseren op 50% van het geadviseerd maximumbedrag. De basisvergoeding per lid bedraagt € 5.500. Commissieleden ontvangen voor hun commissiewerk een toeslag van € 750. De voorzitter ontvangt conform richtlijn VTOI een toeslag van 50% van het basisbedrag. De vergoedingen zijn vastgesteld in 2018 en zijn vanaf dat jaar ongewijzigd.

Het secretariaat van de rvt wordt gevoerd door mevrouw M. Bressers. Digitaal is de rvt bereikbaar via [skobos.rvt@skobos.nl](mailto:skobos.rvt@skobos.nl).

### 4.3 Werkzaamheden in 2023

De rvt is in 2023 zeven keer bijeengekomen. De rvt streeft ernaar gedurende het jaar alle locaties te bezoeken. Deze bezoeken worden gecombineerd met een reguliere vergadering waarin de betreffende schooldirecteur een presentatie verzorgt over het onderwijs en onderwijs gerelateerde onderwerpen.

Elke vergadering heeft een aantal vaste agendapunten:

- Voortgang van het strategisch beleid.
- Twee keer per jaar een update van de kwaliteitsmonitor; De monitor wordt door het cvb en het directieoverleg gebruikt om strategische en operationele doelen meetbaar te volgen.
- De management rapportage – voornamelijk financieel drie keer per jaar.
- Besluitenlijst cvb; vanwege het feit dat er een eenhoofdig cvb is legt het cvb naar eigen inzicht belangrijke besluiten vast en informeert de rvt middels deze besluitenlijst hierover.
- Een onderdeel “klankbord en spiegelen” waarin de rvt en cvb diverse onderwerpen met elkaar bespreken en waarin de rol van de rvt meer adviserend is.

Daarnaast worden op basis van de actualiteit, bijvoorbeeld nieuwe regelgeving en aanbevelingen van PO-Raad en VTOI, wettelijke en statutaire kaders en de doorgaande bedrijfsvoering van de organisatie naar behoefte en noodzaak onderwerpen geagendeerd.

De belangrijkste onderwerpen die in 2023 zijn besproken hebben betrekking op:

- De voorgenomen samenvoeging van de locaties Oostelbeers en Middelbeers die uiteindelijk heeft geresulteerd in een besluit om de samenvoeging te gaan realiseren in



het nieuw te bouwen kindcentrum op De Klep dat naar verwachting in 2025 gereed zal komen.

- Personeels- en arbeidsmarktontwikkeling, groeimogelijkheden voor professionals en de aantrekkelijkheid van SKOBOS als werkgever om nieuwe medewerkers te werven en de bestaande professionals te behouden.
- Voorbereiding van een nieuwe toezichtvisie en –kader.
- Opvang en onderwijs aan asielzoekers en vluchtelingen als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de opening van een opvangcentrum in Oirschot.
- Cybersecurity en AVG.
- De stand van onderhoud van het vastgoed (de scholen).

De belangrijkste besluiten van de rvt in 2023 zijn:

- Goedkeuring en vaststelling van de jaarrekening 2022 in de vergadering van 26 juni 2023.
- Goedkeuring van het strategisch jaarplan 2024 in de vergadering van 23 november 2023.
- Goedkeuring van de begroting 2024 en het meerjarenplan 2025-2028 in de vergadering van 13 december 2023.
- Benoeming van Crowe-Foederer Accountants voor de controle van de jaarrekening 2023.

De rvt heeft geen afwijkingen van de Code Goed Bestuur vast kunnen stellen. Mede op basis van de werkzaamheden van de accountant is voldoende zekerheid verkregen, binnen de grenzen van de materialiteit, om vast te kunnen stellen dat de middelen rechtmatig verkregen zijn en op een doelmatige en rechtmatige wijze zijn besteed.

Vanuit de werkgeversrol hebben twee leden van de rvt in het verslagjaar twee gesprekken gevoerd met het cvb. Deze gesprekken waren gericht op het functioneren, de professionele ontwikkeling en de beloning van het cvb.

In juli hebben de leden van de rvt overleg gevoerd met de GMR over diverse onderwerpen. De overlegfrequentie wordt gezamenlijk met de GMR naar wederzijdse behoefte bepaald, reden waarom in afwijking van de Code Goed Toezicht slechts een keer overleg heeft plaats gevonden.

#### 4.3.1 Financiële commissie

De activiteiten van de financiële commissie richtten zich vooral op de jaarrekening en de begroting inclusief het meerjarenplan alsmede het strategisch financieel beleid. De administratie van SKOBOS is uitbesteed aan een extern administratiekantoor. Het cvb wordt verder ondersteund door een externe controller die aan hetzelfde kantoor verbonden is. Voor de interne rapportages wordt gebruik gemaakt van het programma Cogix.

Schooldirecteuren zijn actief betrokken bij en worden, vanuit hun budgettaire verantwoordelijkheid, aangesproken op de exploitatie en investeringen van hun school.

Na bestudering van de stukken en de afhandeling van schriftelijke vragen heeft de commissie een eindgesprek met het cvb en de externe controller. In deze gesprekken komen naast de exploitatie ook de balans, de liquiditeit, de investeringen, uitgaven voor groot onderhoud en de interne financiële kengetallen uitgebreid ter sprake. Door middel van toetsing van de werkelijkheid aan de begroting wordt nagegaan of de financiële doelstellingen gerealiseerd worden. Hierna maakt de commissie een uitgebreid rapport op voor de rvt waarin alle aspecten



worden besproken. Dit geldt voor de begrotingscyclus inclusief meerjarenplan en de jaarrekening.

Betreffende de jaarrekening voert de commissie samen met het cvb en de externe controller het eindgesprek met de accountant over de jaarcijfers en het accountantsverslag. De rvt ontvangt het accountantsverslag.

In 2023 is het financieel management na de verbeterlagen vast geborgd. De betrouwbaarheid van de informatie en de voorspelbaarheid c.q. beheersing van de exploitatie en liquiditeit liggen op een hoog niveau en het cvb is, naar de mening van de RVT sterk "in control". Opgemerkt moet worden dat de uiteindelijke opbrengsten vanuit het samenwerkingsverband Passend Onderwijs wederom moeilijk voorspelbaar blijven. Met name in het laatste deel van het jaar vinden er vaak nabetalingen plaats.

#### **4.4 Evaluatie van het functioneren van de rvt**

De evaluatie van het functioneren van de rvt heeft in maart 2023 plaats gevonden in een gezamenlijke vergadering met het cvb. De belangrijkste aandachtspunten vanuit deze bijeenkomst hebben betrekking op de invoering van de Code Goed Toezicht en een gewenste herziening/update van de toezichtvisie en daarmee ook het toezichtkader.

#### **4.5 Tot slot**

De rvt dankt in het bijzonder alle medewerkers, de directeuren en het cvb voor hun bijdrage in het jaar 2023. Zij hebben op een mooie wijze de missie van SKOBOS, "Open-mindend, Verbonden en Verantwoordelijk", heel zichtbaar gemaakt naar ouders en kinderen en andere belanghebbenden. Ook wil de rvt de leden van de medezeggenschapsraden, personeel- en oudervertegenwoordigers, en de GMR dank zeggen voor hun bijdrage.

Namens de raad van toezicht,

W. Evers, voorzitter.

Besproken en vastgesteld in de rvt-vergadering van 15 mei 2024



## 5.1 Jaarrekening





# Jaarrekening 2023

## Stichting Katholiek

### Onderwijs

### De Beerzen, Oirschot

### en Spoordonk

Opgemaakt te Oirschot op 21 juni 2024



**A. Balans per 31-12-2023 na resultaatbestemming**

<b>1</b>	<b>Activa</b>	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
<b>1.1</b>	<b>Vaste activa</b>		
1.1.2	Materiële vaste activa	1.370.362	1.425.892
1.1.3	Financiële vaste activa	8.050	8.050
	<b>Totaal vaste activa</b>	<b>1.378.412</b>	<b>1.433.942</b>
<b>1.2</b>	<b>Vlottende activa</b>		
1.2.2	Vorderingen	205.033	193.279
1.6	Effecten	0	45.379
1.2.4	Liquide middelen	4.416.907	3.882.541
	<b>Totaal vlottende activa</b>	<b>4.621.940</b>	<b>4.121.199</b>
	<b>Totaal activa</b>	<b>6.000.352</b>	<b>5.555.141</b>
<b>2</b>	<b>Passiva</b>	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
2.1	<b>Eigen vermogen</b>	3.582.750	3.469.164
2.2	<b>Voorzieningen</b>	1.215.113	1.213.432
2.4	<b>Kortlopende schulden</b>	1.202.489	872.545
	<b>Totaal passiva</b>	<b>6.000.352</b>	<b>5.555.141</b>



**B Staat van baten en lasten over 2023**

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
<b>3 Baten</b>			
3.1 Rijksbijdragen OCW	9.331.921	8.668.872	8.714.388
3.2 Overige overheidsbijdragen	83.463	67.700	77.575
3.5 Overige baten	<u>236.191</u>	<u>200.400</u>	<u>204.253</u>
Totaal baten	<u>9.651.575</u>	<u>8.936.972</u>	<u>8.996.216</u>
<b>4 Lasten</b>			
4.1 Personeelslasten	7.892.669	7.515.472	7.021.953
4.2 Afschrijvingen	253.094	273.009	232.736
4.3 Huisvestingslasten	532.129	535.112	513.692
4.4 Overige lasten	<u>886.691</u>	<u>800.710</u>	<u>787.280</u>
Totaal lasten	<u>9.564.583</u>	<u>9.124.304</u>	<u>8.555.661</u>
<b>Saldo baten en lasten</b>	<u>86.992</u>	<u>-187.332</u>	<u>440.555</u>
<b>6 Financiële baten en lasten</b>			
6.1 Financiële baten	28.860	-	3.591
6.2 Financiële lasten	<u>2.267</u>	<u>5.570</u>	<u>10.719</u>
	26.593	-5.570	<u>-7.128</u>
<b>Resultaat</b>	<u><b>113.585</b></u>	<u><b>-192.902</b></u>	<u>433.427</u>
<b>Resultaat na belastingen</b>	<u><b>113.585</b></u>	<u><b>-192.902</b></u>	<u><b>433.427</b></u>
<b>Totaal resultaat</b>	<u><u><b>113.585</b></u></u>	<u><u><b>-192.902</b></u></u>	<u><u><b>433.427</b></u></u>

**C Kasstroomoverzicht over 2023**

	2023 EUR	2022 EUR
<b><u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u></b>		
<b>Saldo van baten en lasten</b>	<b>86.992</b>	<b>440.555</b>
<b>Aanpassingen voor:</b>		
- Afschrijvingen	253.094	232.703
- Mutaties voorzieningen	1.681	-36.148
- Koersresultaat FVA	0	
- Ov mutaties eigen vermogen	0	
	<u>254.775</u>	<u>196.555</u>
<b>Veranderingen in vlottende middelen:</b>		
- Voorraden	0	0
- Effecten	45.379	0
- Vorderingen	-11.754	340.811
- Kortlopende schulden	329.944	94.295
	<u>363.569</u>	<u>435.106</u>
<b>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</b>	<b>705.336</b>	<b>1.072.216</b>
Ontvangen interest	28.860	3.386
Betaalde interest	-2.267	-10.516
	<u>26.593</u>	<u>-7.130</u>
<b>Totale kasstroom uit operationele activiteit</b>	<b>731.929</b>	<b>1.065.086</b>
<b><u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u></b>		
Investerings in materiële vaste activa	-197.563	-227.501
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Investerings in financiële vaste activa	0	0
Desinvesteringen in financiële vaste activa	0	0
	<u>-197.563</u>	<u>-227.501</u>
<b>Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten</b>	<b>-197.563</b>	<b>-227.501</b>
<b><u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u></b>		
Nieuw opgenomen leningen	-	0
Aflossing langlopende schulden	-	0
	<u>-</u>	<u>0</u>
<b>Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b><u>Mutatie liquide middelen</u></b>	<b><u>534.366</u></b>	<b><u>837.585</u></b>
Liquide middelen 1-1	3.882.541	3.044.956
Liquide middelen 31-12	4.416.907	3.882.541
Mutatie Liquide middelen	<u><u>534.366</u></u>	<u><u>837.585</u></u>



# D Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

## 1 Algemeen

### Gegevens over de rechtspersoon

Naam: Stichting Katholiek Onderwijs De Beerzen, Oirschot en Spoordonk

Rechtsvorm: Stichting

Vestigingsadres: Van Tuldenstraat 2A, 5688DB Oirschot

Zetel: Oirschot

Kamer van Koophandel: 17101035

### Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van Skobos en de onder deze rechtspersoon vallende scholen verantwoord. De activiteiten bestaan uit het verzorgen van onderwijs voor kinderen van 4 tot 12 jaar.

### Continuïteit

Het eigen vermogen van Skobos bedraagt per 31 december 2023 € 3.582.750 positief.

De continuïteitveronderstelling wordt gebaseerd op de meerjarenbegroting waarin SKOBOS jaarlijks 5 jaar vooruit kijkt.

### Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar. Als gevolg van aanpassing van de OCW taxonomie heeft op onderdelen een verschuiving van posten in de toelichting op de balans en de staat van baten en lasten plaatsgevonden. Dit heeft geen invloed op de balans, de staat van baten en lasten noch op omvang en samenstelling van vermogen en resultaat.

De vergelijkende cijfers zijn overeenkomstig aangepast.

### Schattingswijziging

In de jaarrekening is een schattingswijziging doorgevoerd bij de berekening van de omvang van de voorziening voor jubileumgratificaties. De gehanteerde discontovoet is aangepast van 0,75% naar 2,5% (effect € 19.332).

### Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient het bestuur, overeenkomstig algemeen geldenden grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die mede bepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

### Financiële instrumenten

Skobos heeft alleen primaire financiële instrumenten, voor de grondslag wordt verwezen naar de behandeling per post.

### Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Skobos en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.



## **2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva**

### **Grondslagen voor de jaarrekening**

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De algemene grondslag voor de waardering van activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en lasten hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

### **Materiële vaste activa**

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Er wordt afgeschreven vanaf de maand na aanschaf, derhalve pro rate afgeschreven in het boekjaar.

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Investeringskosten onder de € 1.000 worden rechtstreeks ten laste gebracht van het resultaat.

Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op de investeringen.

Het economisch eigendom van de schoolgebouwen is in handen van de gemeente. Het juridisch eigendom berust voor bij de stichting.

### **Financiële vaste activa**

Skobos heeft effecten in bezit met het oogmerk deze tot einde looptijd aan te houden. Deze effecten zijn om die reden gewaardeerd tegen nominale waarde.

### **Vorderingen en overlopende activa**

De vorderingen en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde plus geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

### **Liquide middelen**

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.



### **Algemene reserve publiek**

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van Skobos. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

### **Bestemmingsreserves (publiek en privaat)**

Hieronder opgenomen publieke en private reserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Per bestemmingsreserve is aangegeven of deze is opgebouwd uit privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke middelen. In de toelichting zijn het bedrag en de beperkte doelstelling van iedere bestemmingsreserve vermeld.

Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen, een inschatting van het totaal aan uitgaven en een inschatting in welk jaar de uitgaven zullen worden gedaan.

### **Voorzieningen**

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen niet op activa in mindering zijn gebracht.

Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

#### *Voorziening groot onderhoud*

De onderhoudsvoorziening beoogt kostenegalisatie voor de uitgaven van groot planmatig onderhoud aan onroerende zaken die door de jaren een onregelmatig verloop hebben. De dotaties aan de voorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenbegroting, gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan dat een periode kent van 20 jaar. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. De voorziening is, rekening houdend met geplande jaarlijkse dotaties toereikend voor het uit te voeren onderhoud in de periode waarover de meerjarenonderhoudsbegroting strekt.

In afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren tot en met 2023 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijsspann gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voor zover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. Er wordt gebruik gemaakt van deze tijdelijke regeling.

#### *Voorziening jubilea*

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden.

De voorziening is opgenomen tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet (2,5 %). De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.



### **Kortlopende schulden**

Dit betreft schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde plus geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

#### *Overlopende passiva*

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan de opvolgende periode worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover deze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

## **3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat**

### **Algemeen**

Het resultaat wordt bepaald als een verschil tussen de baten en de hiermee verbonden, aan het boekjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

### **Rijksbijdragen**

Onder de Rijksbijdragen OCW worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen, verstrekt door het Ministerie OCW. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage.

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsideerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum, worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW subsidies met een verrekeningsclausule worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsideerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen.

### **Overige overheidsbijdragen**

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

### **Overige baten**

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

### **Personele lasten**

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.



## **Pensioenen**

Skobos heeft voor haar werknemers een toegezegd pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever en een deel door de werknemer wordt betaald.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Per 31 december 2023 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 110,5%. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

## **Afschrijvingen**

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende materiële vaste activa.

## **Financieel resultaat**

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -lasten.

## **4 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht**

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst- en verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.



**E Toelichting behorende tot de balans****1 Activa****1.2 Vaste Activa****1.1.2 Materiële vaste activa**

	1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.1.2.4 Overige materiele vaste activa	Totaal materiële vaste activa
Aanschafprijs 1-1-2023	396.935	4.030.197	1.020.071	5.447.202
Afschrijving cum. 1-1-2023	131.924	2.994.961	894.425	4.021.310
Boekwaarde 1-1-2023	265.010	1.035.236	125.645	1.425.892
Investeringen 2023	0	184.363	13.201	197.564
Desinvesteringen 2023	0		0	0
Afschrijvingen 2023	9.451	215.295	28.348	253.094
				0
Aanschafprijs 31-12-2023	396.935	4.214.560	1.033.272	5.644.766
Afschrijving cumulatief 31-12-2023	141.375	3.210.256	922.773	4.274.404
Boekwaarde 31-12-2023	255.559	1.004.304	110.499	1.370.362

## Toelichting:

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten meubilair, inventaris en ICT middelen.

Duurzaame goederen worden geactiveerd bij een aanschafwaarde boven de € 1.000,-.

Onder Overige materiële vaste activa vallen met name de leermiddelen.

De volgende afschrijvingstermijnen zijn gehanteerd:

Gebouwen nieuwbouw	40 jaar	
Investeringen in bestaande bouw	15 of 20 jaar	
Inventaris en apparatuur, bestaande uit:		
- Meubilair	10, 15 of 20 jaar	afhankelijk van de aard van de investering
- Technische inventaris	10	koelkasten, telefoon, schroefmachines etc.
- ICT touch screens	8 jaar	
- ICT computers, laptops	4 jaar	
- Leermiddelen	8 jaar	

**1.1.3 Financiële vaste activa**

	Boekwaarde 1-1-2023 EUR	Aankopen EUR	Verkopen EUR	Overige mutaties EUR	Boekwaarde 31-12-2023 EUR
1.1.3.2 Financiële vaste activa - deelname coöperatie glasvezel	8.050	0	0	0	8.050
Totaal financiële vaste activa	8.050	0	0	0	8.050

In 2017 is er kapitaalstorting gedaan in de coöperatie OirschotGlas U.A. Deze kapitaalstorting betreft het operationeel krijgen van de glasvezelverbinding op Avontuurrijk.



## 1.2 Vlottende activa

1.2.2 Vorderingen	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
1.2.2.1 Debiteuren	25.824	18.327
1.2.2.2 Kortlopende vorderingen op OCW/EZ	40.148	47.062
1.2.2.3 Gemeenten en GR's	3.354	25.807
1.2.2.5 Vorderingen verbonden partijen	26.854	-
1.2.2.10 Overige vorderingen	5.222	1.807
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	84.115	97.031
1.2.2.14 Nog te ontvangen rente	19.517	3.245
1.5.9 Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	-	-
<b>Totaal vorderingen</b>	<b>205.033</b>	<b>193.279</b>

1.2.3 Effecten	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
1.2.3 Effecten	0	45.379
<b>Totaal effecten</b>	<b>0</b>	<b>45.379</b>

Specificatie	Aankoop- waarde	Koerswaarde 1-1	Verkoop- opbrengst en koersresultaat	Koerswaarde 31-12	Balanswaarde
7,5% Nederland 1993/2023	45.379	45.442	45.442	0	0
	45.379	45.442	45.442	0	0

1.2.4 Liquide middelen	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
1.2.4.2 Teqoeden op bankrekeningen	4.416.907	3.882.541
<b>Totaal liquide middelen</b>	<b>4.416.907</b>	<b>3.882.541</b>

In het kasstroomoverzicht is de mutatie in liquide middelen uiteengezet. De liquide middelen staan ter vrije beschikking.



## 2 Passiva

### 2.1 Eigen vermogen

	Stand per 1-1-2023 EUR	Mutaties		Stand per 31-12- 2023 EUR
		Resultaat EUR	Overige Mutaties EUR	
<b>Algemene reserve</b>				
2.1.1 Algemene reserve	2.930.963	30.608		2.961.570
2.1.2 <b>Bestemmingsreserve publiek</b>	538.202	82.978		621.180
<b>Totaal eigen vermogen</b>	<b>3.469.164</b>	<b>113.586</b>	<b>0</b>	<b>3.582.750</b>
Uitsplitsing:				
	Stand per 1-1-2023 EUR	Resultaat EUR	Overige Mutaties EUR	Stand per 31-12- 2023 EUR
2.1.1 Bestemmingsreserve NPO	538.202	82.978		621.180
2.1.1 Bestemmingsreserve (publiek)	538.202	82.978	0	621.180

Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs zijn middelen ontvangen om opgelopen leerachterstanden als gevolg van de Corona crisis in te halen. De nog niet bestede middelen van 2022 zijn toegevoegd aan een bestemmingsreserve en zullen de komende jaren worden ingezet.

### 2.2 Voorzieningen

	2.2.1.4 Voorziening jubilea	2.2.1 <b>Personele voorzieningen</b>	2.2.3 Voorziening onderhoud	<b>Totaal voorzieningen</b>
Stand per 1-1-2023	119.783	119.783	1.093.649	1.213.432
Dotaties 2023	8.231	8.231	165.000	173.231
Onttrekking 2023	13.627	13.627	163.573	177.199
Vrijval 2023	5.650	5.650	0	5.650
Saldo 31-12-2023	120.037	120.037	1.095.076	1.215.113
Kortlopend deel < 1 jaar	15.913	15.913	287.287	303.200
1 <> 5 jaar	31.504	31.504	298.211	329.715
Langlopend deel > 5 jaar	72.620	72.620	509.578	582.198
	120.037	120.037	1.095.076	1.215.113

### 2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
2.4.8 Crediteuren	101.734	106.789
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	339.546	303.675
Omzetbelasting	5.628	4.695
Premies Vervangingsfonds en Participatiefonds	10.890	228
	356.063	308.598
2.4.10 Schulden terzake van pensioenen	102.266	89.227
2.4.12 Overige kortlopende schulden		
Netto salarissen/loonvoorschotten	448	1.767
Naq te betalen bedragen	100.414	39.658
Door te betalen levensloop		0
	100.861	41.424
2.4.14 Vooruitontvangen subsidies OCW		
Subsidie basisvaardigheden	86.348	0
Subsidie voor studieverlof	2.230	0
	88.578	0
2.4.15 Vooruitontvangen investeringssubsidies	118.942	0
2.4.16 Vooruit ontvangen bedragen	24.290	63.493
Vooruitontvangen van verbonden partijen	7.819	
	16.000	8.694
2.4.17 Vakantiegeld	259.657	229.718
Bindingstoelage	26.277	24.603
<b>Totaal kortlopende schulden</b>	<b>1.202.489</b>	<b>872.545</b>

### Niet uit de balans blijvende verplichtingen

SKOBOS heeft een contract afgesloten voor de levering van electra en gas voor de periode tot en met 31-12-2025. Het jaarbedrag bedraagt circa € 160.000



## Toelichting op de staat van baten en lasten

### 3 Baten

#### 3.1 Rijksbijdragen

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
3.1.1 Rijksbijdrage OCW	8.700.082	8.225.312	8.164.299
3.1.2 Overige subsidies OCW	67.046	31.310	43.653
3.1.3 Bijdragen samenwerkingsverband	564.793	412.250	506.436
<b>Totaal rijksbijdragen OCW</b>	<b>9.331.921</b>	<b>8.668.872</b>	<b>8.714.388</b>

#### 3.1.1 Toelichting Rijksbijdrage OCW

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Personele lumpsum	7.635.253	7.284.996	4.802.735
Onderwijsachterstandenbeleid	49.598	47.195	34.231
Materiële instandhouding	-	-	943.963
Bekostiging Nationaal Programma Onderwijs	338.625	345.168	736.777
Bekostiging Nationaal Programma Onderwijs risico op leerachterstanden	13.797	-	18.202
Bijzondere bekostiging opvang asielzoekers kinde	212.518	118.943	113.568
Bekostiging professionalisering	120.136	114.455	116.788
Personeels- en arbeidsmarktbeleid	330.155	314.554	1.398.036
	<b>8.700.082</b>	<b>8.225.312</b>	<b>8.164.299</b>

#### 3.1.2 Toelichting overige OCW subsidies

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Lerarenbeurs	11.699	-	11.451
Subsidie zij-instromers	20.000	22.500	17.500
Subsidie Meer en hoogbegaafdheid	8.695	8.810	14.701
Subsidie Basisvaardigheden	26.652	-	-
	<b>67.046</b>	<b>31.310</b>	<b>43.653</b>

#### 3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen		0	0
3.2.2.2 Overige overheidsbijdragen	83.463	67.700	77.575
<b>Totaal overige overheidsbijdragen</b>	<b>83.463</b>	<b>67.700</b>	<b>77.575</b>

#### 3.5 Overige baten

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
3.5.1 Verhuur	54.740	56.300	56.490
3.5.2 Detachering personeel	104.601	98.000	87.558
3.5.4 Sponsoring	615	-	-
3.5.5 Ouderbijdragen	4.048	1.500	14.828
3.5.10 Overige	72.187	44.600	45.377
<b>Totaal overige baten</b>	<b>236.191</b>	<b>200.400</b>	<b>204.253</b>

#### Toelichting overige baten

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
--	-------------	-----------------------	-------------



#### 4 Lasten

##### 4.1 Personeelslasten

###### 4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenen

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	5.633.886	5.376.568	5.098.362
4.1.1.2 Sociale lasten	823.765	758.689	765.730
4.1.1.3 Participatiefonds	123.892	113.783	70.399
4.1.1.4 Vervangingsfonds	-163	3.989	2.292
4.1.1.5 Pensioenpremies	857.606	896.664	772.255
4.1.1 Lonen en salarissen	7.438.986	7.149.693	6.709.038
4.1.2 Overige personele lasten			
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	13.881	4.000	17.019
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	288.961	246.500	146.236
4.1.2.3 Overig	299.092	175.279	229.429
4.1.2 Overige personele lasten	601.934	425.779	392.684
4.1.3 Ontvangen vergoedingen			
4.1.3.3 Uitkeringen die de personeelslasten verminderen	-148.250	-60.000	-79.769
<b>Totaal personeelslasten</b>	<b>7.892.669</b>	<b>7.515.472</b>	<b>7.021.953</b>

##### Aantal personeelsleden in fte

	2023	Begroting 2023	2022
Toelichting naar functie niveau			
Directie	6	6	6
Onderwijzend personeel	71	73	70
Onderwijs ondersteunend personeel	10	5	10
	87	84	86

##### 4.2 Afschrijvingen

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
4.2.2 Materiële vaste activa	253.094	273.009	232.736
<b>Totaal afschrijvingen</b>	<b>253.094</b>	<b>273.009</b>	<b>232.736</b>

##### 4.3 Huisvestingslasten

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
4.3.1 Huur	11.450	16.750	10.954
4.3.2 Verzekeringen			
4.3.3 Onderhoud	34.734	70.412	53.886
4.3.4 Energie en water	162.663	134.750	127.447
4.3.5 Schoonmaakkosten	139.883	130.550	139.135
4.3.6 Heffingen	6.715	5.650	5.286
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorziening	165.000	165.000	165.000
4.3.8 Overige huisvestingslasten	11.683	12.000	11.985
<b>Totaal huisvestingslasten</b>	<b>532.129</b>	<b>535.112</b>	<b>513.692</b>

##### 4.4 Overige instellingslasten

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	343.949	289.960	290.377
4.4.2 Inventaris en apparatuur	237.157	231.050	234.844
4.4.3 Leermiddelen	140.741	129.500	140.920
4.4.4 Dotatie overige voorzieningen			
4.4.5 Overige instellingslasten	164.845	150.200	121.140
<b>Totaal overige instellingslasten</b>	<b>886.691</b>	<b>800.710</b>	<b>787.280</b>



**Toelichting administratie- en beheerslasten**

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
4.4.1 Kosten administratiekantoor	85.213	55.000	64.291
Accountant	16.473	14.000	14.976
Deskundigenadvies	189.496	161.000	162.295
Telefoon	5.595	6.850	5.836
Porti	584	760	566
Drukwerk	565	850	1.544
Kantoorbenodigheden	189	1.000	1.419
Vergoedingen Raad van Toezicht	35.908	35.000	34.671
Public relations en marketing	9.925	15.500	4.779
Beheer en bestuur	-	-	-
Overige administratie kosten	-	-	-
	<b>343.949</b>	<b>289.960</b>	<b>290.377</b>

De accountantskosten zijn als volgt te specificeren:

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Onderzoek jaarrekening	16.473	14.000	14.976
Niet-controle diensten	-	-	-
	<b>16.473</b>	<b>14.000</b>	<b>14.976</b>

De genoemde bedragen zijn de aan het boekjaar toe te rekenen bedragen.

**4.4.2 Toelichting Inventaris en apparatuur**

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Klein inventaris	9.602	9.400	9.658
ICT hardware	18.591	24.250	19.874
ICT software, licenties	146.032	132.000	131.663
Website	3.250	1.050	2.890
Overige Ict	9.611	19.700	17.869
Media- en bibliotheek	7.620	7.350	5.623
Reproductie	42.450	37.300	47.267
	<b>237.157</b>	<b>231.050</b>	<b>234.844</b>

**4.4.3 Toelichting Leermiddelen**

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Leermiddelen	140.741	129.500	140.920
	<b>140.741</b>	<b>129.500</b>	<b>140.920</b>

**4.4.5 Toelichting Overige instellingslasten**

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Kabeltelevisie en overige rechten	4.280	5.630	4.537
Abonnementen	4.890	4.480	10.208
Contributies	22.060	20.600	15.181
Representatiekosten	5.465	5.100	2.545
Medezeggenschaps- en ouderraad	4.168	4.540	3.644
Overige verzekeringen	4.440	5.000	4.961
Culturele vorming	34.977	32.000	35.395
Sportdagen en vieringen	15.916	10.000	19.704
Reizen en excursies	57.732	47.500	15.240
Testen en toetsen	10.545	13.700	6.033
Overige onderwijslasten	372	1.650	3.692
	<b>164.845</b>	<b>150.200</b>	<b>-</b>
			<b>121.140</b>



## 6 Financiële baten en lasten

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
<b>6.1 Financiële baten</b>			
6.1.1 Rentebaten	28.771	-	205
6.1.4 Opbrengsten van FVA	89	-	3.386
	28.860	-	3.591
<b>6.2 Financiële Lasten</b>			
6.2.1 Rentelasten	<u>2.267</u>	<u>5.570</u>	<u>10.719</u>
	2.267	5.570	10.719
<b>Saldo financiële baten en lasten</b>	<u>26.592</u>	<u>5.570-</u>	<u>7.128-</u>
<b>Jaarresultaat</b>	<u>113.586</u>	<u>192.901-</u>	<u>433.425</u>

## F. Overzicht verbonden partijen

De stichting heeft bestuurlijke inbreng (maar geen overwegende zeggenschap) in de volgende samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs:

Naam	Statutaire zetel	Rechtsvorm	Belangrijkste activiteit
• SWV PO De Kempen 30-09	Eersel	Stichting	Uitvoering Wet Passend Onderwijs



## G. Verantwoording van Subsidies

**G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt**

Omschrijving	Toewijzing		Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidie beschikking geheel uitgevoerd en afgerond.
	Kenmerk	Datum		
				Ja/nee/onderhanden
Subsidie voor zij-instroom	2022/2/18784835-1253414-1	20-5-2022		onderhanden
Subsidie voor zij-instroom	2022/2/21057809-1288358-1	22-11-2022		onderhanden
Subsidie voor studieverlof	2022/2/19403182-1279038-1	22-8-2022		ja
Subsidie voor studieverlof	2022/2/19403182-1279135-1	22-8-2022		ja
Subsidie voor studieverlof	2023/2/22414704 - 142070	22-8-2023		onderhanden
Subsidie ventilatie voor scholen	VENT-B-230005	27-6-2023		onderhanden
Subsidie Basisvaardigheden	VBV23-PO-3630	31-5-2023		onderhanden

**G2.A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar.**

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag Toewijzing	Saldo 1-jan-23	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in Verslagjaar	Totale kosten 31-dec-23	Saldo nog te besteden 31-dec-23
	Kenmerk	Datum						
			€	€	€	€	€	€
Totaal								

**G2.B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar.**

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag Toewijzing	Saldo 1-jan-23	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in Verslagjaar	Totale kosten 31-dec-23	Saldo nog te besteden 31-dec-23
	Kenmerk	Datum						
			€	€	€	€	€	€
Totaal								



## H. WNT verantwoording 2023 SKOBOS

De WNT is van toepassing op SKOBOS. Het voor SKOBOS toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 148.000 (bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse B, complexiteitspunten per criterium: aantal leerlingen 1, totale baten 4, aantal onderwijssoorten 1).

### 1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023	E.J. van den Berg · Hardenbol
bedragen x € 1	Directeur- bestuurder
Functiegegevens	1/1 - 31/12
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1,00
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	ja
Dienstbetrekking?	B
Klasse	1
Complexiteitspunten aantal leerlingen	4
Complexiteitspunten totale baten	1
Complexiteitspunten aantal onderwijssoorten	
<b>Bezoldiging</b>	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	113.316
Beloningen betaalbaar op termijn	19.968
<i>Subtotaal</i>	<u>133.284</u>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	148.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	NVT
<b>Totaal bezoldiging</b>	<u><u>133.284</u></u>
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	NVT
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	NVT

Gegevens 2022	E.J. van den Berg · Hardenbol
Functiegegevens	Directeur- bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Dienstbetrekking?	ja
<b>Bezoldiging</b>	
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	103.697
Beloningen betaalbaar op termijn	19.183
<i>Subtotaal</i>	<u>122.880</u>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	143.000
<b>Totaal bezoldiging</b>	<u><u>122.880</u></u>

### 1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

Er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in 2023 of 2022.



1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

<b>Gegevens 2023</b>			
<b>bedragen x € 1</b>	<b>W. Evers</b>	<b>P. van Dam</b>	<b>C. Smets-Spitters</b>
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12	1/1 - 31/12	1/1-31/12
<b>Bezoldiging</b>			
Bezoldiging	8.775	6.250	5.500
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	22.200	14.800	14.800
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt	nvt
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt
Totaal bezoldiging	8.775	6.250	5.500

<b>Gegevens 2022</b>			
<b>bedragen x € 1</b>	<b>W. Evers</b>	<b>P. van Dam</b>	<b>C. Smets-Spitters</b>
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1-31/12	1/1 - 31/12	1/9 - 31/12
<b>Bezoldiging</b>			
Bezoldiging	8.775	6.250	1.883
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	21.450	14.300	4.780

<b>Gegevens 2023</b>		
<b>bedragen x € 1</b>	<b>S. van Nieuwkerk</b>	<b>H. Verhofstad</b>
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12	1/1-23/11
<b>Bezoldiging</b>		
Totale bezoldiging	5.500	6.250
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	14.800	13.259
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt
Totaal bezoldiging	5.500	6.250

<b>Gegevens 2022</b>		
<b>bedragen x € 1</b>	<b>S. van Nieuwkerk</b>	<b>H. Verhofstad</b>
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1-31-12	1/9 - 31/12
<b>Bezoldiging</b>		
Totale bezoldiging	5.500	1.883
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	14.300	4.780



**1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder**

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder.

**1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900**

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of meer die aan deze categorie voldoen.

**1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is**

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder.

**1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is**

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder.

**2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking**

Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband geweest aan topfunctionarissen in 2023 of 2022.

**3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT**

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen



## I Bestemming van het resultaat

Vanuit de statuten zijn geen nadere bepalingen opgenomen met betrekking tot de bestemming van het resultaat. Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

Resultaat 2023

€	30.608	wordt onttrokken aan de algemene reserve
€	82.978	Wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO
€	<u>113.586</u>	totaal resultaatverdeling

## J Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen die hier gemeld moeten worden.

## K. ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

College van Bestuur

Mevrouw E.J. van den Berg - Hardenbol

Raad van Toezicht

mevrouw L. van Lieverloo  
Voorzitter

de heer W. Evers

mevrouw S. van Nieuwkerk

mevrouw C. Smets-Spitters

de heer P. Janssen

Datum vaststelling jaarrekening 24 juni 2024



## OVERIGE GEGEVENS



## Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van  
Stichting Katholiek Onderwijs De Beerzen, Oirschot en Spoordonk  
Van Tuldenstraat 2a  
5688 DB Oirschot

### A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Katholiek Onderwijs De Beerzen, Oirschot en Spoordonk te Oirschot gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Katholiek Onderwijs De Beerzen, Oirschot en Spoordonk op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Katholiek Onderwijs De Beerzen, Oirschot en Spoordonk zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

### Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

## **B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie**

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

## **C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**

### Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

#### Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 24 juni 2024  
Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

Was getekend: L.M.A. Knoops MSc RA

**D1 Gegevens over de rechtspersoon**

Bestuursnummer 40982  
Naam instelling SKOBOS

Adres Van Tuldenstraat 2A  
Postcode / Plaats 5688DB Oirschot  
Telefoon 0499-550517

E-mail [info@skobos.nl](mailto:info@skobos.nl)  
Internet-site [www.skobos.nl](http://www.skobos.nl)

Contactpersoon Mevrouw E.J. van den Berg - Hardenbol  
Telefoon 0499-550517

Brin	Naam	Sector
07QZ	Kindcentrum de Plataan	PO
08YI	Kindcentrum De Linde	PO
09VU	Dalton Kindcentrum Avontuurrijk	PO
10JK	Kindcentrum De Vliertuin	PO
11DW	Speelleerplein de Fonkeling	PO

